

DIGNUS EST AGNUS, QUI OCCISUS EST, ACCIPERE VIRTUTEM ET DIVINITATEM ET SAPIENTIAM ET FORTITUDINEM. Apoc. V. 12.

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

I. ÉVF. 1900 2. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZE GÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., váczi-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó 20-dikán

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS.

PLORABUNT SACERDOTES.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI
ECCE PANIS ANGELO RUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FILIORUM
ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS...

PARCE POPULO TUO.

ÖRÖKIOMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TE VAGY KRISZTUS!

A koromsötétben félénken, tapogatódzva, óvatosan, mintegy tipegve lépünk még a jól ismert uton is: mihelyest fény árad utunkra, bátran járunk a járatlan ösvényen is. A hitnek ösvényeit sötétség lepi el, mihelyest a titkok szentelt mélységeibe jutunk, itt az érzéki tudás göröngy, a melyben megbotlunk. Megbizhatlan csacska vezető ez a titkok országában, mely mindent tudni vél, nem akar elnémulni s tudatlanságával eltérít és visszatart. Ha pedig a bölcsészetet kérjük, hogy jöjjön kalauzoljon ama világba, melynek mérhetetlen volta felől érzett sejtelmünk növeli borzalmunkat, ez mint világtalan nyújtja kezeit, a bizonytalanba vezetőre várva, mely őt azoknál fogva megragadja s vezet. A hittitkokra nézve magunktól vakok vagyunk, addig haladunk ismeretünkben, a meddig egy jóltevő kéz vezet s mihelyt ez elhagy, veszteglő tehetetlenség dermedti lényünket.

Isten, ki azt akarta, hogy mi, kik egyrészt porból lettünk, tudásunk alapját is a porból, az anyagból s az anyag, az érzékek útján építsük, midőn képmására teremtett, lelket adott, melyben önmagát tükrözteti vissza, a tudás másik forrását nyújtja nekünk s ez az ő szava. Az isteni szó elűzte az anyag felszínéről a vaksötétet, elűzi a lélek szemeiről az éjjeli vakságot. A mélyekben levő, az érzékek által elszigetelten körülzárt lélekre az érzékelt csodákkal beigazolt hit derít szavával világot; a kit azonban mint Énok-ot el-elragad, hogy vele járdaljon, annak szó nélkül szól, mert Lelke lelkünket éri s ezért nem szorul a közvetítő jelre. Fény hatja át bensőnket, fény ömlik utunkra s hiszünk, nem pusztán a csodák miatt, nem egyedül a kinyilatkoztatásért, hanem hiszünk, mert Isten jelenléte érintett. «Boldog ember az, kit te oktatsz, Uram!» (93. Zsolt. 12.)

Krisztus jelenléte az Oltáriszentségben a hitnek igazsága és titka. Az elme világa itt csak ez igazságot veheti alapul: Krisztus mondja, tehát igaz. Krisztus, ki magáról azt vallotta, hogy ő Isten-Fia, Isten; Krisztus, ki csodáival megmutatta a világnak, hogy ő valóban az eszteien természetnek ura, az értelmes lényeknek, az életnek, halálnak ura, Isten igaz küldötte, az Örök Igazság Fénye, ő a teremtés alkotó Igéje, ő mondja: «Ez az én testem», tehát igaznak kell lennie; — ugy van. Nagy igazság ez, főségebb,

mint az égboltozat; boltozatos köríve ez hitrendszerünknek, mely az igazság két oszlopára, egyrészt az istenség valójára, másrészt Krisztus istenségére támaszkodik. E hit csak abban emelkedhetik, kiben rendithetlen szilárd az istenség és Krisztusban való hit.

«Istent akarom», így szól az emberiség vágyaiban, reményében és küzdelmeiben. Akarom Istent, e jelszóval megindul a népek és nemzetek története s a szomjuság Isten után ereszti azt a fonalat, mit emberéletnek nevezünk. De hol fogja megtalálni az emberiség az ő Istenét? Az ember hatalma belenyulhat a föld mélyébe s látcsöves szemével beavatkozhatik a csillagvilág rejtekeibe: de Istenét el nem érheti. Ha a mérhetetlen térben látja a Végtelen képét, az idők szakadatlan folyásában az Örökkévaló Lénynek egy sugarát, a nap és csillagok hevében s a repülő és perdülő égi testek erejében a Mindenható erejének egy szikráját: ez nem olthatja, csak égetheti szomját, melylyel akarja Istenét. Vágya élénkül, ha a virágokban szemléli a Teremtő csöndes szeretetét, a föld színén s a tenger mélyeiben mozgó elevenességben megismeri az Éltetőt, a parányi állatok életében a nagy Gondviselőt s az ember tevékeny szelleme nyomán az örökké boldogan tevékeny Szellemet; nyugtalan vergődve kiált: Akarom Istent. Hall egy korról, az aranykorról, a melyben Isten ember lett, e földön járt s szeretetből meghalt érte, hogy őt az isteni természet részesévé tegye, az istenség égi otthonát neki megnyithassa s most követelve cseng: hova lett tehát az én Istenem, mért hagyott el engem, elfogyatkozott-e szeretete? Nem lehet! Én akarom Istent! Im, így van az; az emberiség igazai akarják Istent. S mindazok, kik Istent nem ismernek, ismeretlen is akarják Istent.

A népek életén kiolthatatlan vágy uralkodik az igazság és szabadság után s ezért a jogért és az elnyomatás ellen a nemzet harczba viszi erejét, vérét és életét. S midőn ezt teszi, nem véli, hogy áldozatot hoz. Nem! Ugy cselekszik, mint a kit egy láthatatlan szellem ereje, Örök Igazság és Örök Szabadság törvényének uralma erre kényszerít. Nem él s nem cselekszik e törvény nyílt tudatában s mégis szolgál neki; engedelmeskedve vérével teszen tanuságot, hogy ő az Örök Igazság uralma alatt áll. Az Örök Igazság és Szabadság nem más, mint Isten: ime akarja Istent.

S midőn az ember szem elől téveszti Azt, a ki minden tekintetben jó, Istent, midőn javakat keres, a melyek birása csak egy tekintetben jó, midőn a föld muló gazdagsága után szakad: ezt azért teszi, mert természetében van a jónak birtoka után törekedni. Az értelem téved, midőn Istent föl nem ismerve, az igaz jót muló javakban látja. De az akarat a gazdagságban is, bár megcsalatva, azt keresi a mi igazán jó, akarja Istent.

Az ember szereti a fényt s a fényben keresi Istent. A Dicsőség szomja *Örök Dicsőséget* keres. Csalja őt az érzék s az Örök Dicsőség helyett a muló dicsfényt megkápráztatja az értelmet. Az akarat nem a mulandóságot keresi

s nem is éri be a mulandóval; nem nyugodhatik benne, magasabbra kívánkozik. Midőn muló dicsőség után szakadt, csak *eltévedt*: ő nem ezt, ő Örök Dicsőséget akart, mert akarja Istent.

Az ember lelke, ha nincs benne szeretet, didereg. Azért szól az elkárhozottaknál, mert nincs szeretetök, az Ur fogak csikorgatásáról. Azért az ember a szeretetért, a szeretetben és a szeretettől él. Ezen vágyban pedig nem éri be akárminő szeretettel, hanem valódi szeretetet és egészen tiszta, minden önzéstől ment szeretetet keres. Ez Isten. A földi szeretet hiúságát, annak szennyét és csorbáit fájva tapasztalja az, kit az értelem homálya törbe csalt és sokszor kénytelen fölkiáltani: nincs a földön igaz szeretet. Azért szélesap és ingatag ez érzés a földiekben, mert az ember valódi és tiszta szeretetet keres: keres, de nem talál, mert Isten a valódi Szeretet. Lám az ember öntudatlan is akarja Istent.

Az emberben tehát az akaratnak természetes és legmélyebben rejlő mozgató erői, az igaz jó, az örök fény és valódi szeretet vágya, mind együttesen Istent akarják. Itt szökik szemünkbe az igazság, hogy Istenért vagyunk teremtve, ez a cél el nem fojtható tevékenységünkben; még a megtévedt ember is, midőn akar és tesz, ezen titokzatos cél erejét érzi természetén. Mit szóljunk arról a tiszta szivről, az Isten felé igazodott lélekről, melyet az igaz, jó, az örök fény és a valódi szeretet ismeretéből ki nem zökkentett a tévedés? A lélek, midőn Istent keresi, akarja, hozzá közeledik, közeledtében egyre érzi, hogy vágya nő a távolság fogytával, törekvése és ennek energiája mind erősebbé leszen. Mint a vasnak delejessége és ennek alapján vonzó törekvése egyre erősül, minél közelebb jut ama hatalmas delejhez: ép úgy az istenes lélek vonzalma annál hevesebb, minél inkább közeledik Istenhez.

Kettő szól hozzánk Istenről s juttatja őt közelünkbe, hogy értelmünkkel láthassuk; az egyik a természet, a másik az evangélium. Mindakettő megismertet vele s eszközli, hogy az ösztönszerű igyekezet mind jobban érvényesüljön, hogy akarjuk Istent. A kettő egymást kiegészíti, áthidalja, a hasonlóság és rokonérzet egyikét a másikkal erősíti s a megegyezés törvényével bizonyítja. — Anyát és gyermeket éveken át távol elválasztva tartott az élet. A gyermek még szólni nem tud, csak gagyogva csacsog s szép nagy szemével tudja csupán elmondani, gyöngye karjainak lágy ölelésével kifejezni, hogy szereti anyját s im, válniok kell. Éveken át mitsem tudnak egymásról. A gyermekből szőkefürtű ifju lesz, arcvonásai elváltoznak, de nem a hasonlatosság anyjához; hangja erőteljesen csengő, beszéde okos, gondolatai komolyak, vágyai és eszméi fenkölte, de emlékezetében az idő fölismerhetetlenül elhalványította az anyai arcz képét, füleiből rég kiveszett az édesen altató bölcsődal visszhangzó zenéje; az anya pedig, bár gyakorta látja álmában gyermekét, még mindig csak mosolygó kisdédnek ismeri,

olyannak, a minőre bucsucsókjait hintette. Elérkezik a viszontlátás boldog órája. Fognak-e talán tanakodni: te vagy-e anyám? te vagy-e gyermekem? Talán hosszú bizonyítás előzi meg, törvényi per, bírói ítélet a boldog ölelést? A szerető természet erre nem szorul, megérzi a szív, megismeri a gyermeki, az anyai lélek a valót a közvetetlen szeretetben; az anya fölismeri gyermeke arcában saját lelke mását s a gyermek az anyai szív igaz örömeiben a szerető, természetes anyát. Hasonlóan ismeri föl Istennek a természetben letett vonásaiból az igaz lélek Krisztus Istenvoltát; s a Krisztus személyében megérezett szeretetből megismeri a természetben megnyilatkozó isteni jószág rokonvoltát, közös forrását. Isten a természet által, Isten Krisztus személyében a szeretet melegével úgy meglepi az ember lelkét, hogy midőn Istent akarja, nem keresi, nem kutatja többé, mert mintegy megérzi rajta: «Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia». Ez a szeretet lelkének sugalmazása, Isten lelkének érintése, a melynek fényéből, melegéből, természetéből nem a külső érzékek útján, hanem a lélek legbensejében kigyökerzett szerető egyesülés hajtásaként ébredt a tudat: Ez Ő, mert egészen olyan, mint a hogyan azt a szeretet nekem elbeszélte.

Ilyen volt Péter ismerete, midőn leborult eléje s szeretete nyomán az emberben fölismerte Istent és mondá: «Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia». Szemei embert láttak; szeretete Istent érzett. Fényes szeretet, mely világosságot vet a titkok mélységeibe. A hová a gondolkozás természetes erővel nem hatolhat, oda eljuttatja a szeretet.

Ki ne látná a hasonlatosságot? Péter az emberi természet külseje alatt meglátta Isten személyét: mi az Oltáriszentségben a kenyér és bor színe alatt megismerjük Krisztus személyét. Mint ő, mi is a hívő szeretet uralma alatt leborulva valljuk: Te vagy Krisztus!

A lélek, midőn Krisztust az ő tanítása, sajátságai, gyönyörű jelleme, gondolkozásmódja, eljárása, hatalma, tudása és szeretetének természetével együtt az evangéliumok nyomán elmélkedve megismerte s magát az elméleti hittel és a szeretet hitével neki adta, ha átgondolja mindazt, a mit az Egyház az Oltáriszentségről tanít, a szeretet sugalmazó okoskodásával rámondja: igen, ez Ő, mert ő egészen ilyen. Én ismerem Őt az evangéliumból, ismerem szeretetét, ismerem gyöngédségét, ellestem cselekvésmódját, ismerem őt látogatásaiból, midőn szívemen kopogtat és bebocsájtást kér, ugyanaz az édes hang, ugyanaz a meleg érzés. Igen, az Oltáriszentségben mindent, a mit róla hallok s mit benne érzek, megegyez azzal, a mit felőle az evangéliumból tudok; s azért leborulva megvallom az Oltáriszentség előtt: Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia. Sőt szeretetem a Jézussal való ismeretség czimén vallja, hogy Krisztus Oltáriszentség nélkül az ő jószágában nem egészen befejezett; az evangéliumi Krisztus jószágának folytatását várom, kívánom. Szeretetének leereszkedése csak a kortársakig tart? emberi természetünkben való részese-

désc a megtestesülésben leli határát? önfömláldozása be van fejezve azzal, hogy a kereszten adta értünk testét-vérét? s lürelne halálával megszakadt? Hisz, midőn övéit szerette, nemde *mindvégig* szerette őket? Az Isten-ember földi élete tartam és módra semmit sem különbözne más halandó földi zarándokságától? Az emberi életet láttuk benne haláláig: hol van a folytatása? Hullámozik feléje évezredekben át a hívők tömege, hogy érinthesse őt, mert erőt áraszt ki magából; de hol fogja találni? Jánosok is lesznek mindig, kik kívánnak keblén pihenni; ha igazán Jánosok, hol van Krisztusuk, ki szivére pihentesse őket? Máriák is lesznek, kik lábaihoz telepedve szomjazák igéit; de hogy lehetnek Máriák, ha nincs Krisztusuk? De mert van Oltáriszentségünk, a Jánosok is, a Máriák is ki vannak elégitve. S az Oltáriszentség tanában szereplő Krisztus egészen ugyanolyan Krisztus, mint az evangéliumi; azért a szerető lélek ráismer s örömeben fölkiált: Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia! — Igen, egészen olyan, megismerem őt, mert a Judásokkal szemben is ugyanolyannak mutatkozik; eléjök megy az árulóknak, a méltatlan áldozóknak s elviseli a szentségtörők csókját.

A hol tehát megáll az érzék, cserben hagy a bölcsélet, ott fényt derít a titkokban a szeretet, mert ez maga is rokon a titkokkal, bölcsője ennek is titok s egész mivoltában a titkok nyelvén beszél és csak az érti meg titkait, a kit szeret.

Az éj sötétében Tiberiás tengerén küzdenek a kedvezőtlen szél ellen egy kis hajó evezősei. Hiába! Egy tapodtat sem mozcizanhatnak előbbre. A kimerült hajósok elé egy látomány tárul: egy alak járkál a sikos hullámokon. Rémes sikoltásban törnek ki láttára a férfiak s kísértetet kiáltanak; csak egy van, ki nem fél, nem ijed, a ki örömmel mutat a közeledő fehér alakra; a szeretet tanítványa, János apostol ráismer, mert a szeretet szemével nézte és mondja: Az Ur az! Szakasztott így az emberek. Az Oltáriszentség tana nyugtalanságba és rémületbe ejti az embereket, a kikben nincs szeretet, kiáltoznak láttára; de a ki Jézust szereti, mint János, ráismerve vallja: «Az Ur az!»

Kedves olvasóm! szeresd őt és meglátod őt a titkok leple alatt. De minő szeretettel? Tiszta szeretettel! Hogy ez úgy legyen, figyelj! Szivleld meg Krisztus mondását: «Nem a test és vér jelentette ezt ki neked», azaz nem a testies gondolkozás és érzés, nem a vér heves lüktetése, nem. A test és vér uralmától való mentesség, *tisztaság* kell hozzá. A tisztaságos gyermeki ártatlanság mellé *alázat*, gyermeki egyszerűség kell, mert az Ur mondja: «Hálát adok neked, Atyám, hogy *kijelentetted ezt a kisdedeknek.*» (Máté 11—25.)

A vallási igazságok alapkövei.

Az erkölcsi és vallási züllés főoka nem a gonoszság, sem az elvetemültség, hanem a tudatlanság. A magyart hitetlenségében is jellemzi az ő sajátos természete. Lelkesedik, a meddig lelkesítik s aztán visszahanyatlik a jólét és jó mód köznapiasságába. — Jónéven veszi, ha nem kell gondolkoznia, ha elvégzik ezt helyette mások; régente józan, talpraesett észjárása biztosította őt, ma már ezt is félrevezetik. Csak fáradni ne kelljen, csak meg ne erőltesse magát. Gyakorlati elve a vallási kényelem s ebből az egyből kész elfogadni a legkényelmesebb vallást, a mely az embertől semmi különöset nem kíván — «*magyar*» vallásnak. Mi tehát az a magyar vallás? Minden bizonynyal olyan, a minek nincsenek megfoghatatlan tanai, vagy ha vannak is, higgye, a kinek tetszik; a minek nincs miséje, templomjáró parancsa, gyónása, böjtje, hiszekegyje, a mi nem nyugtalanít Isten félelmével, hanem árasztja füre-fára Isten ingyenes irgalmának irgalmát. Ám ki ne látná be azt, hogy Isten, ki egyaránt Istene minden nép és nemzetnek, a magyarok kedvéért nem fog számunkra kivételesen ma-

gyar vallást csináltatni? Művelt közönségünk legnagyobb része nem vesz elő hittudományi könyvet; van olyan meghibbant előkelőség is, a mely azt vallja, hogy a prédikáció parasztnak való; vallási ismereteit a nem-szaktekintélyek szerkesztette lapok hasábjai nyomán szerzi. Ez állapotokkal szemben mi egyébire kell törekednünk, mint arra, hogy vallásunk ismereteit terjeszszük, a tudatlanokat fölvilágosítsuk, a hetvenkedő támadókat megszegyenítsük. Célunk ugyan az Oltáriszentség imádásának terjesztése, de ép ez szükséges előkészítésül megköveteli a hit ismereteinek terjesztését. Legyen tehát mindenki akkora apostola hitünknek, a mennyi belőle telik. Élő hitet az emberekbe! Mi szomorú az, hogy az igazság híveit tudatlanságuk miatt, hiu és hitvány, üres jelszavakkal, mint középkori sötétség, klerikális reakció, ultramontán meg lehet rémiteni, el lehet némitani, sőt meg lehet tántorítani. Ha tehát a katekizmust forgatni szégyenlik, a komoly könyveket forgatni röstellik, hallják meg társalgás útján tőlünk az igazságot, a melyet kerülnek. Azért adjuk rövid foglalatban a legfontosabb hitigazságokat, és pedig bevehető alakban. A könnyed olvasmányok korát éljük. Hajdan a száraz igazság egymaga gyönyörködtelett. Az idők s az izlés változott. Most, hogy az igazságot bevegyék, föl kell azt cziczomázní. Hajdan a költészet is koturnusban járhatta tánczát, most már a filozófia is balletcipőkben kénytelen megjelenni, ha magára akarja vonni az

érdeklődést. Legyen tehát; az igazság ugyanaz marad; ha a maga természetességében hagyják, ha csillogó képzelet és virágos szavakba foglalják, nem változik. Célunk az igazságot megkedveltetve ismertetni. A katolikus hit, Krisztus hite a legtisztább észvallás; az észnek soha sem mond ellen, az észre utal mindenütt, az ész útján hódítja meg az ember meggyőződését s ha meghódította eszünket, nemcsak meg nem alázza, hanem fölemeli, több ismeretre segíti, mint a mennyire maga erejéből jutni képes.

Hitünknek észszerűnek kell lennie. Kettős megvilágítás fénye töltse be lelkünket: az egyik természetes eszünk világossága, a másik a természetfölötti kegyelem napja, Krisztus tanítása és malasztja.

Van-e az anyagon kívül egyéb is?

A rossz szem keveset és rosszul lát. Vajjon, melyik értelem lesz tehát jobb, talán az, mely csak az anyagot látja, vagy, a mely az anyagon kívül mást is föl tud ismerni? Van-e más is a világon, mint anyag? A ki jól ismeri az anyagot, az fölismeri rajta annak a *másnak* is a létezését. Az anyag magában véve határozatlan, alakatlan, cél-talan, rendezetlen, egy-nemű és holt. Az anyagot *valami* hatalmába keríti és azt kővé, gyémánttá, fémmé teszi, neki alakot és szépséget ad, rendeltetést szab, a különbség alá vontakat egymáshoz viszonyítja, elrendezi, egymáshoz alkalmazza, rája törvényt von, egymással kiegészíti,

egymástól függésbe hozza, sőt meg-eleveníti. Ez a *más valami* a rend, törvény, cél és életnek zománczával az értelmiség nyomát, az anyag fölött uralkodó szépséget, célszerűséget, mint nem az anyagból eredőt, hanem mint szabadon a fölött rendelkezőt bizonyítja. A rend, törvény, cél és élet tehát az anyag fölött uralkodóra utalnak s azt egyszersmind az értelem, gondolat és akarásból, mely az anyag fölött valóból ered, származtatják. Szóval az anyag fölött van más valami és ez ismét egy más valakitől ered, mert az értelem, gondolat, akarásnak kútfeje szellem és személy. Van tehát az anyagon kívül más is.

Az anyag rávezet minket egy személyes szellemre.

(Folytatjuk.)

Alázatosság az imádásban.

A midőn a herceg az ő királya elé készül, ünnepi öltözéket, gyémántost, gyöngysorost, aranyékest vesz magára, hogy méltón tisztelhesse nagy urát, a kinek hódolni kíván; a menyasszony, midőn esküvőre készül, ékiti, fátyolozza, koszoruzza magát, hogy az ünnepelni készülő szeretet szent esküje annál méltóbban

legyen kifejezve. Nekünk, kik az ég hivatott fejedelmei vagyunk, királyunk s a mennyiben lelkünk tiszta szeretetben van Istennek eljegyezve, jegyesünk Krisztus s midőn hozzája készülünk, hogy Őt imádjuk a szentségben s elmondjuk szeretetünk szent esküjét, hogy övéi vagyunk s azok maradni akarunk, a vallásos gondolatok szebbnél-szebb gyöngyei és drágaköveivel kell ékiteni megszentelő malaszt ünnepi öltönyünket, az erényes indulatok legszebb virágival koszoruzni önmagunkat. Tegyük lelkünk homlokára a jócselekedetek aranykoronáját is, mert ezzel is többet rakhatunk majd le szentséges lábaihoz.

Tudom, a vett kegyelmek bőségéből tudom, mennyire kedveli az Ur ezt a meghódolást. Ünnepélyes lelki állapotban megyünk Krisztus elé meghódolni, miután Ő szeretetével meghódított. Vigyük csak eléje mindenünket, minden jó tulajdonságainkat, hogy az Ő fenségének szent szemléletében mindezt, mint az Ő adományait, eléje letehessük.

Az imádás gyakorlásában leghatásosabb meggondolni ama nagy különbséget, a mely köztünk és Jézus között van. Ha netalán első tekintetre a különbség megmérhetőnek is látszik, ez puszta csalódás. Az esik meg velünk, a mi, ha egy fönséges méretű bazilikába lépünk, az arányos szépség egyező összhangjában első pillanatra a távolság kicsinynek mutatja a nagyságot s a nagyság közelnek a távolságot, de mihelyest egyikét lépést teszünk benne, eloszlik a

csalódás és lényünket, mint parányi törpeséget elnyomja a fönség. Az Üdvözítő Isten fönsége is annál inkább növekszik szemünkben, minél tovább nézzük s minél tovább méregetjük s ezzel egyetemben annál parányibbaknak látszunk magunkban, hogy ezen kicsinység kifejezésére nincs más szavunk, meglepődött öntudatunkban nincs más érzetünk, mint-hogy megvalljuk: *«Istenem, te vagy minden — én semmi»*. Ebben a meggyőződésben áll az *imádás alázata*.

Mi más a mérés, mint a tárgyaknak összehasonlítása közös tulajdonukban? S midőn a tárgyakat méregetni akarjuk, hogy tulajdonságaik nagyságát könnyebben meghatározhatassuk, a tulajdonság egy meghatározott mennyiségét vesszük föl, hogy ezzel, mint úgynevezett *egységgel* hasonlítsunk egybe minden egyebet. Minél csekélyebb fokban bírja az egységül vett tárgy a mérendő tulajdonságot, annál nagyobb lesz a különbség eredménye. Midőn mi Istent s magunkat ismerni kívánjuk s ebből a különbségre akarunk következtetni, nincs más alkalmasabb egységünk, mint önmagunk s ha most megkezdjük a mérkőzést, az eredmény a mi semmis voltunk beismerése s Isten végtelenségének megvallása, más szóval, az imádó alázat lesz.

Ha ezen gondolatokkal közeledünk a legméltóságosabb Oltáriszentséghez, már eleve megilletődött hódolás vesz rajtunk erőt s egyre közelebb vonzatra hozzája, őt már messzünnen is mind nagyobb és dicsőbbnek látjuk.

Ha azonban Istent, ugynevezett tulajdonaiban, szentséges jelenléte tudatában előtte leborulva, elmélkedő szemlélés alá vesszük, egyre jobban meggyőződünk arról, mily fönséges Ő s mennyire nyomorultak vagyunk mi.

Isten elé borulva nézzük az Oltáriszentségben rejlő istenségnek örökkévaló voltát és saját életünk korát. Mi nekünk az egy napig élő tiszavirág, mi hozzánk képest egy órát, egy percet élt gyermek élete? Mik vagyunk mi életkorunkra nézve Istenhez képest?

Hova tűnik a leghosszabb földi élet, mily szűken szorulnak egymás mellé a születés és halál határvonái, ha ezt egységül véve, Isten létének tartamát készülünk méregetni? Vegyünk csak ezer éves életkort, ilyet Mathuzsálem se ért s szálljunk vele vissza az elmúlt időkbe méregetni a nagy idők folyamát s ha képzeletünk toldozgatja ez évezredekkel a milliószerte szorzásokon, úgy, hogy megérőltetve kidől a fárasztó munkában s kérdezzük, mennyivel jutottunk hát közelebb az Isten éléte tartamához? a válasz, hogy semmivel; s ha merész vállalkozásban ismét fölkel és szárnyal a képzelet és az előbbinél még tízszer, ezerszer, milliószor oly messze megy vissza a múltba s kérdezzük, ez talán már kitesz egy percet Isten életében? sajnos, azt kell vallanunk, ez még csak nem is egy pillanat Isten életéből — mert Isten örök! Isten! te mindig voltál — így szól az imádó lélek — az én korom hozzád képest, ha örökké leszek is, még mindig csak annyi, mintha most lettem

volna... Oh Uram, mi vagyok én hozzád képest? Beismerem, merő semmiség! Im leteszem lábaidhoz életemet! Leteszem, mert beismerem, hogy ez a még oly rövid élet sem az enyém, nem magamtól vettem és bírom; a tied, mert te adtad. A meghódoló imádás alázatában elmeríti lelkünket az a tudat, hogy az az Oltáriszentségben jelenlevő a mi életünk, sőt minden élet forrása, maga az Élet, az igaz, az örök Élet. Ő dobogtatja szívemet, Ő ad erőt csontomnak-izmomnak, érzéket az idegnek, Ő tartja fönn közvetetlen erővel lelkemet, hogy semmivé ne legyen; Ő ad szememnek ragyogást, Ő derít neki fényt és világot, Ő az, ki agyamban él, azért minden csöpp véremből dicséretet alkotott magának és testem minden sejtje az Ő éltető erejét hirdeti; minden lélekzetem leheljen imádást neki, mert Tőle vagyok és neki élek. Ime magamtól semmi sem vagyok! Életem és halálom Ura vagy te, Oltáriszentségben rejtező! Neked élek, Neked halok!

Most im az Ur reánk tekint, megérezzi alázatunk illatát, mely által szeretetünk tűzében, mint tömjén a parázstűzön, az imádat felhőjévé oszlunk szerte s kegye még többet mutat nekünk fönségéből, hogy még mélyebb alázatba merüljön imádásunk. Midőn az Oltáriszentséget tekintjük, szemünkbe ötlük, hol mindenütt van Krisztus egyidőben! Fönt az égben lakik és Ő ott az angyalok és szentek gyönyöre és dicsősége; mi itt a földön élünk, mint földönfutó száműzöttek; Ő itt van közöt-

tünk is, a hány részecskéje van az Oltáriszentségnek, annyi helyen s mégis csak egy Ő, a Krisztus; itt a tudóshódolatát fogadja, ott az együgyű imádó szavait kegygyel hallgatja; itt az ártatlan ifjút bocsátja magához, ott a törékeny aggnak élteti, támogatja reményét, itt a hajadon szívébe száll gyönyörédes szeretettel, ott az eltévedt nőnek ad bánatot s a fájdalom útján erőt; itt az először áldozót tölti be fényével, ott a halállal vivődőt segíti csöndes szendergésre; mindenütt ott van s mindenütt tevékeny az Ő szeretete. S minekünk mily körülírt s mily csekély, egy talpalatnyi helyre szorult a jelenlétünk, egyek vagyunk ugyan, mint Ő, de csak egy helyen. Nyomorultak és semmik, egy veszendő pont vagyunk, ha e földi életet tekintjük hozzád képest, ki szétáradva az egész földön, napkelettől napnyugatig egymagad képes vagy személyeddel benépesíteni a magányt, a pusztaságot, a rejteket. — Ezen alázatos meghódolásunk növekszik, ha az Oltáriszentségben jelenlevőnek isteni természetére gondolunk. Mint Isten mindenütt jelen van, minden tért magába foglal s önmön végtelenségét önmagával tölti be. Az ember a föld rögéhez van kötve s testének a föld a bölcsője s egy halmocska föld a siri takarója. Oh ha mi szállhatnánk oda a messzeségbe, hol az esti csillag ragyog; ha bejárhatnók a tejút csillagraját, ha elszállva az utolsó csillagig, oda merészthetnénk bele tekintetünket, a mit világűrnek neveznek; ha ezt a csillagászat nagy semmijét, a nagyvilágnak pusztasá-

gát is bekalandozhatná lelkünk, terveket szövve, új naprendszernek oda teremtéséről... de ez ábrándos láza csupán a vágyó szívnek, a hová mi kívánkozhatunk ugyan, de mind hiába. Te oh Oltáriszentségben jelenlevő, Te most is ott vagy. Benned ragyog a nap izzó tömege, Benned mosolyg a holdnak szende fénye, Benned rajzanak a csillagok milliárdjai. S ki tudja, merre röpül az egész csillagvilág a messze űrben? Te tudod, Te őrzöd, Te benned keringenek, Benned, oh mindenütt jelenlevő. Kevesebb vagyok, oh Uram, hozzád képest, mint egy parány, mint egy veszendő pont; eltűnöm és elveszek Te benned, oh véghetetlen, mindenütt jelenlevő Isten! Oh, de Te még azt is, a hol én vagyok, azt a pontot is elfoglalod, úgy, hogy én bárhol legyek, nem vagyok magamban, Te engem is áthatsz, magadban foglalasz, Benned élek és mozgok, még az a hely sem az enyém, a mit elfoglalok, az is a Tied, az is, én is, Tied, én Istenem! Vedd tehát lényemet, átadom Neked magamat, örvendek, hogy imádott Istenemben vagyok és Te énbennem. Ugy érzem, mintha én nem is volnék, egyedül csak Te, Te vagy igazán teljesen mindenütt... én — semmi! Végy tehát, csak végy birtokodba mindent átható Istenem, Beléd merülök öntudatosan, szabad akaratommal egész léteimet Reád hagyom. Elmerülök Beléd létemmel, oh Oltáriszentség, nem mint csöpp a tengerben, nem mint atom a világ-mindenségbe, de mint egy parányi lény Istenbe!

Isten a tiszta, egyszerű lény a hármas isteni személyben. Benne nincsen összetétel, nincsenek részek, nincsenek árnyalatok; tiszta, mint az örök Igazság, tiszta, mint az örök szeretet; Ő benne ugyanaz, a ki Irgalom, Igazság; a Mindentudó Mindenható; nincsen ő tulajdonságaiban elkülönítve; mint a szivárvány színei a fehér sugárban egyesülnek s ez tiszta és világos, ment az árnytól és sokféleségtől: úgy az ő lénye mindenestül az egyszerű tisztaság fönségében ragyog. S mégis ez egyszerűség családát rejt osztatlanságában; benne Aya, Fiu és Szentlélek vannak teljes egységben, az egyszerű tisztaság zavara nélkül, úgy, hogy közös minden benső tettük, közös és egy minden külső alkotásuk; a mit az Atya tud, akar, cselekszik, azt a Fiu és Szentlélek is vele együtt tudja, akarja, cselekszi; hárman akarnak és mégis egy az, a mit akarnak. Egyszerűségében a három személy olyannyira egy, hogy a ki látja a Fiut, látja az Atyát is, látja a Szentlelket is. S a három isteni személy egylényegében áll az örök és végtelen szeretet s az ebből forrásozó boldogság. Végtelen boldogság, melyben hárman úgy szeretik egymást, hogy lényegükben teljesen egyek; lehet-e tökéletesebben egységes Szeretet? S ime, az a tiszta egyszerűség itt van előttünk az Oltáriszentségben, a Fiuisten trónol benne Krisztus emberi természetét magába saját isteni személyébe fölvéve. S ha kérdezzük, mi vagyok én hozzája képest? Halálban bomlatag ember, gennyedésbe fölolvadó, porrá szét-

málló testtel, együgyű és szegény, nyomorult, magamban elhagyatott; magamtól senkim sincs, egy szál árván vagyok egymagamban; nem forrásozik lelkemből boldogság, nem bir magától szeretetet. Minden szeretetem, minden boldogságom te vagy, én Istenem. Láss tehát engem leborulni előtted, elismerni fönségedet, láss önmagam előtt is megsemmisülni. Semminek sem tartom magamat, magamtól és magamban semmi sem vagyok.

Ha pedig tudásunk hasonlítjuk össze az övével — oh tudni mi szép, mi dicső — s be csekély, parányi, eloszló az egész emberiség tudása az övéhez képest, mily keveset ismer az emberiség a teremtett természetből és erőiből hatezer éves tapasztalat és megfigyelés nyomán s mi bizonytalan, ingatag és homályos tudása. Mit tud azokból, miket érzéki ismerettel elérni nem lehet? Mit ismer magából a Mindentudásból, Istenből? Mily parányit tud felőled, oh Oltáriszentségbe rejtett Mindentudó. Minden! Mi rövid és mi nagy e szó jelentősége; még ezen szó alatt összefoglaltakat sem képes tudásával átkarolni. S most, ha méregetjük, mi csekély egy egyénnek tudása az egész emberiségéhez képest, mint fog ez összehasonlítás után összetöpörödni, elsilányulni minden tudásunk az Oltáriszentségben levő Mindentudóéhoz viszonyítva. Valóban, ha a bölcs azt mondhatta magáról: «Azt az egyet tudom, hogy semmit sem tudok», mi sem szólhatunk egyebet az Ur szent színe előtt. Az oltár előtt leborulva,

meg kell vallanunk: Oly csekély az én tudásom, hogy bátran mondhatom azt semminek. De ha minden ismereteimet is egybefoglalom, megvallom, Uram, mély meghódolásban előtted, hogy egy betűt sem vallhatok belőle magaménak; nem magamtól való az, te adtad, te kölcsönözted, ime, ez is a tied. Imádó érzülettel helyezem le szentséges lábaidhoz összes tudásomat, véges, határos, korlátolt elmémmel együtt, bevallva, hogy ezt is neked köszönöm s kegyelmed, irgalmad műve az. Ime, Uram, elmém és tudása elterülnek lábaidnál. Imádlak, Mindentudó!

Akarta Isten, hogy az ő természetében némiképp mások is részesedjenek, ezért adott teremtményeibe *erőt*. Erő és hatalom van az anyagban s az akarattal bíró lélekben. Az ember egyesíti magában mind a mechanikai, mind az erkölcsi erőt. Mérjük az emberi erőt Isten mindenhatóságához. A lélek így szól az Ol-táriszentséghez: Uram, én Istenem, mi az én erőm a tiedhez képest? Fáradok és hamar kimerülök a munkában; azért jóltevőmmé rendelted az álom szendergését; látom, hogy az ember a semmittevésben is kifárad s kívánja a nyugalmat: felőled pedig tudom, hogy megszakítás nélkül szüntös-szüntelen örökké munkálkodol. Mik az ember alkotásai? Muló alakítások csupán: *teremtő* csak te vagy! Az elemek harczával sem tud megküzdeni az ember, a hullám tajtékja, a tüzláng nyelve elnyeli őt munkájával együtt: te pedig, jelenvaló Istenem, gördited a földet, úzod a csil-

lagokat, kevered a naprendszerrel, kezedben tartod az egész világot. Te, én Istenem, *szavad erejével* teszed mindazt, akaratod egy elhatározásával; mi vagyok én hozzád képest az én töprengő, késlekedő, tántorgó, fogyatékos, csüggeteg akaratommal? Érzem, akaratom inkább gyöngeség, semmint erő hozzád képest, oh Erők Istene. Minden akaratom, erőm és erényemet hódolattal teszem le szentségi trónod zsámolyához s alázattal vallom gyöngeségemet. Még ezt a csekély erőt is neked köszönöm, tied az, te vedd el; nem én cselekszem, hanem te énbennem. Imádságom, jócselekedetem, önmegtagadásom, meg kell vallanom, mind tetőled vannak; leteszem eléd, megvallom, nem az enyém: a tiéd; nekem semmim sincsen. Tied az én béketűrősem ereje, tied állhatatosságom, jóigyekezetem, buzgalmam, virrasztásom, ellenálló győzelmem ereje; tied az én munkám, tied ennek eredménye, sikere. Ha tiéd mindezek, fogadd el őket tőlem a beismerés alázatos imádása útján. Nem áldozatot, nem is ajándékot nyujtok én ezen meghódolásommal neked, csak az igazságnak teszek eleget, csak adósságomat rovom le: átadom, mi téged megillet.

Oh jó nekünk mindenről letenni s teljes függésünket Istentől elismerni. Mi lesz azonban velünk, ha már a természetes jótulajdonságoknál is ily mélyre kell alászállanunk semmis voltunk bevallásában, ha a természetfölötti javakra térünk? Im itt még inkább érezzük Isten teljesen ingyenes irgalmát, a mit velünk gyakorol;

érezzük szeretetben gazdag kegyelmének elvesztegető bőségét. A megszentelő malaszt szentségtől ragyogó aranyöltözéke, a szívnek gyermekies tisztasága, az űde imádságok, az istenfiusági jog, azok a fényes érdekek az élet könyvében, az mind az ő műve; mind őt vallja nagyhatalmas Istenül. Azért, ha az Ur elé térdelünk, valljuk és háláljuk, ime ez mind tőled van, mind a te jóvoltodat dicséri, mély imádásban velük együtt terülök el színed előtt, én Uram, én Istenem!

Nézzenek reám az égnek angyalai, lássanak szentjei, győződjenek meg semmis, nyomorult voltomról s te, oh Uram, szánd meg tehetetlen semmiségébe teljesen elmerült teremtményedet.

Megkérlelés azokért, kiket az ördög megkötözött.

Kevés az ördögi gonoszságnak az, hogy a bűnre csábitson, kevés, hogy abba döntsön, az ördögi gonoszság épen abban áll, hogy a bűnökbe, mint a csapdába belekeressen, belezárjon, bennük megkötözzön. Sanda szemekkel kullog közöttünk, lesben az ármányos, a fondorlatok s csel-fogások sokféle terveit hányja-veti agyában s fogárdos szerszámokat keres, neki alkalmas viszonyokat, hogy aztán a bűnnek és kárhozatnak lekötözzön. Az ördögi mesterségek faj-

tái mind hasonlítanak e kettőhöz: az ördög a mézes hajlamuakat édesgetve csábitja, a mérges természetűeket fölbőszítve uszítja; célját mind a két-félével eléri. A kiket Isten magának gyermekeiül fogadott, hogy őket a szeretetben megőrizze és nagyra nevelje, azokat kitepi az atyai kebel szeretetéből s igyekszik elveteműtségében magának megkeríteni, behálózni s belőlük a jóság utolsó cseppjét is kiszíván, rosszabbakká tenni, mint a minő önmaga. Megfigyeltük-e valaha a pókot, mint szövi hálóját, a finom szálakat szinte észrevétlenül bocsátja magából, kitartó fáradtsággal mászik a magasba, bocsátkozik alá, kötözgeti, illesztgeti; szál után szál; a háló egyre sűrűbb s miután elkészült vele, beleül a kellő közepébe, egy alig észrevehető fekete ponttá huzza össze testét és — les. A hálót másnak szánva, maga ül belé s várja, míg jön egy áldozat; a mint ez hálóján fönnakadt, mielőtt az kibontakozhatna zavarából és hálójából, ő már ott terem, körülsodorja fonálával s az mindenkorra fogva van.

Szakasztott így tesz az ördög s jaj annak, a ki hálójába jutott!

Az anyag, a melyből az ördög hálója készül, különféle; van durvább, finomabb, egyszerű, többszörös, olcsó és drága, de abban az egyben mindannyi megegyezik, hogy rendkívül erős; van az ördögnek pénzből, hitetlenségből, bűnös szeretetből, büszkeségből, káromkodásból font hálója. Nincs szabadulás a bűnből megtérés nélkül; de a megtérés magában fog-

lalja az igaztalan vagy onvisszatérítését, az eretnek hit elhagyását és hogy el kell szakadni a vétkes társtól, meg kell békülni az ellenséggel, meg kell törni a gőgnek főnhéjazó dőlyfét: de ezt tenni nem akarja az, kit a gonosz szellem ezek hálójába befött. Azért mindezek meg nem térnek, hanem tovább vétkeznek; vétkeik lánczolatát a bűnön való szándékos csüggés, a vétkes akarat tartóssága teszi szakadatlan, állandó rabsággá. Ime ezek azok, a kiket az ördög megkötözött.

Mennyit sértik, bántják, üldözik ezek Krisztust, a mi szeretett, édes Istenünket!

A mint azt könnyen beláthatjuk, kétféle rosszat foglal e lekötöttség magában: az egyik az állandó vétkes akarat, mely Istentől elfordul s a vétken csügg; a másik ez állapotból következő vétkes cselekedetek rémes sokasága, a mely elborítja életük folyamát.

Ki tudja megszámlálni csak egy napon át is, mennyi bűnnek szülője e vétkes állapot? Vétkek után vétkek és ismét vétkek, zápora a vétkeknek. Ha egy ilyen összeszámlálná egy hét, egy hónap, egy éven át elkövetett bűneit, kényszerülne maga is bevallani: «Gonoszságaim fölülhaladták fejemet és rám súlyos teherként nehezültek». (37. Zsolt. 5.) A legszelidebb isteni szív, melyet ezek a megkötözöttek milliói gonoszságaikkal ostromolnak, még sem hidegül meg irántuk szeretetében, mert az az irgalmas szív törvénye, hogy minél nyomorultabb valaki, annál inkább

gerjed fölötte szájalomra. Gyüölöletüket szeretettel viszonozza. Ugy látszik, mintha megfeledkeznék mindazon borzasztó vétkekről, mintha figyelembe se venné a gonoszságot, a melybe elmerültek, szeretetének megfoghatatlan irgalmával szereti őket. Várja őket és visszakivánja önfeledetten szerető szívére, hogy megbocsásson nekik. Türelmetlen ez a szent várakozás, azért megindul, hogy megkeresse, fölhalálva visszaemelje szívére, a honnan elszakadtak. Mi jól esik neki, ha e keresésben neki segítségére vagyunk és mi is vele együtt keressük a megkötözötteket, hogy a közbenjáró imával föloldozó kegyelmet megszerezzük nekik. Tegyük tehát! Vagy nem testvéreink-e, ha rossz testvérek; nem az ő nyájának a bárányai, ha elveszettek? Lehetetlen, hogy ne érezzünk egyet az Urral, ha szeretjük őt. Azért fájdalma a mienk, a bűn minket is sért; sért pedig az érzéki szenvedéssel is, a mire Krisztus most már nem képes. Ha Krisztus szájalomra gerjed ezen megkötözöttek miatt, e szájalom minket is az ő érzelmeinek körébe von, hogy az ő szívében a mienk is könyörületre ébredjen. Fáj nekünk a vétkek, undorodunk a bűntől, fölhaborodunk a gonoszság fölött. A jegyesi és testvéri kötelék igazságos; minél jobban gyüölletti a gonosztettet, annál jobban megsiratja a gonosztettet.

Méltányos azonban az is, hogy az Urat azon vétkekért kárpótoljuk, a melyek őt legnagyobb számban támadják; arról az oldalról védjük,

a melyről legsűrűbben érik őt a vétkek. Ime a vétkek árja, ime a megkötöttek szakadatlan támadásai!

Ha a szeretet versenyre hív a gonoszsággal szemben, ha a buzgalom heve kényszerít, hogy nagyobb legyen a mi jóságunk gonoszságunknál, számosabbak szeretetünk buzdulatai vétkeiknél, nagyobb édesség legyen Istent dicsérő szavainkban, mint minő nagy gonosztetteik keserősége, mily lángoló tengerré fog növekedni a jó lelkek megengesztelő szeretete a megkötözöttek bünáradataival szemben. Hogy a tüzet a víz el ne oltsa, hanem inkább a tűz nyelje el a vizeket, mennyivel nagyobbnak kell lennie annak emennél. Buzgóságunk célja, hogy a kárpótló szeretet tüze oly csapongó és emésztő legyen, hogy az isteni kegyelem által élesztve előlje, eloszlassa, kiszáritsa a gonoszság tengerét. Képzeljük el tűznek, víznek azt a harczát, ama serczenő forrongást; ha tűz, annyi tűz jöjjön az égből, hogy a tengerek forrásba jövének, kiszáradnának: hasonló erejű legyen tehát megkérlelő imádsunk szeretetének heve.

Ő pedig reánk tekint, szent arca kérdőleg veti reánk szendességének báját, türelmének békés vonásaiból esdeklő tekintet várakozó kérdése szól felénk: Nem látjátok-e, mit tesznek velem az ördög lekötöttjei? E kérdő tekintet szívet szur, lelket rendít. Ő elvárja tőlünk, hogy részt vegyünk a bántalmak miatt. Krisztus elvárja, hogy ne legyünk közömbösek; sőt mintegy azért is tűri meg, hogy oly nagy gonoszság lakhassa a földet,

hogy ezzel is hathatósabban indítsa és ijessze a jókat megkérlelő szeretetére.

Krisztus elvárja, hogy fényes és ünnepélyes elégtételt szolgáltatson neki a hódoló meghittek serege. Menjünk tehát, vegyük körül őt, fogjuk körül minden oldalról, sűrű tömegben szorongjunk körülötte a hittől fényes elmével, szeretettől izzó lélekkel, imádás és megengesztelésben fölláldozott akarattal. Hadd pihenjen megbékült tekintetének nyugalma rajtunk s lelje örömét, találja megnyugvását igazán szerető imádsunkban.

Tehetünk-e többet szeretetünk tanúságául ez imádó megkérlelésnél? Ha ez a szeretet kiállja a próbát s a kísérlet azt valódinak, *igaz szeretetnek* s nem pusztán *édes érzetnek* bizonyítja, tehetünk is és teszünk is. Sőt ez éppen próbaköve a megengesztelő szeretet *szinaranyának*, hogy mert igazán fájlalja a megkötözöttek számos bűneiből származott bántalmakat, valóban akarja azokat, a mennyiben rajta áll, nem létezőkké tenni; szíve nem tudja számalom nélkül nézni a megkötözöttek jelen sorsát s a pokolban rájuk váró örök kárhozatot: mindent megtesz, a mit a keresztény okosság tanácsol, a mit a szeretet javall, a mire a kegyelem és Isten hívása képesíti, a mit Isten áldása sikerre vezethet, hogy szerte szakadjanak az említett kötelékek. Elsőben kegyelmet kérünk számukra, hogy a mint az ördögi fondorlatok behálózták őket: úgy most az isteni Jóság szerető gondviseléssel kezdje oldozgatni s bonto-

gatni kötelékeiket, oly külső eseményeket hozván reájuk, melyek maró, oldó, átalakító hatásukkal a megtérést külsőleg biztosítsák, belsőleg előkészítsek; azután arra kérjük az Oltáriszentségben élő Jézus irgalmát, hogy illesse szemüket, hogy lássanak, szívüket, hogy megdöbbenve, bánkódni tudjanak. Ha már egy ideig imádkoztunk névszerint az ismerős megköötöttekért, meglelve a kedvező alkalmat, tevékenyen törekszünk őket a jó utra téríteni. Legyünk ebben szolgálók. A mit akár magunktól, akár mások által megtehetünk, tegyük, mert a ki akarja célját elérni, kell, hogy az eszközöket is használja. Tegyük mindent, a mit bírunk, önmagunk s csak abban, a mire képesek nem vagyunk, forduljunk mások segítségéért. Tegyük, hogy a bűn közel alkalmi szétszakadjanak, a bűnös viszonyok fölbomoljanak, a polgárilag kötött házassági szerződések egyházilag megköötve, *házasság szentségei* legyenek; az eretnekségben élő rokonok és ismerősök az igaz hitet megismerjék, megszeressék és fölvegyék; az ellenséges félreértésekből kibonyolulván, megszűnjenek, meghasonlott házaspárok megbéküljenek; a káromkodók észretérjenek; az igaztalan szerzemény visszaszálljon jogos tulajdonosára. Lakozzék békesség, tisztaság és testvéri szeretet a földön s legyen kellemes az édes Jézus maradása körünkben, uralkodjék közöttünk, mint az ő hű népe és nem mint ellenségei közepette s tegye boldoggá az embereket az Örök Szeretet.

Oltáregyesületi ügyek.

A központi Oltáregyesület gyűlései.

Választmányi gyűlés 1900 február 12-én. Jelenvoltak: Kanter Károly apát-plébános, igazgató; Ögróf Pallavicini Edéné elnöknő, Kiss Aladárné másodelnöknő; Felmayer Vilma, Czirák Luiza grófnő, Selmayer Károlyné, Ghyczy Ida, özv. gróf Korniss Miklósné, özv. Várady Károlyné Török Hermin grófné, gróf Zichy Nándorné, báró Vécsey Józsefné, gr. Széchenyi Andor Pálné, Fehérváry Coelestin, özv. Heinrich Ferenczné választmányi tagok.

Az igazgató üdvözli az új választmányi tagokat; a hamvazó szerda előtti három napon tartandó szentégimádásra nézve említi a tájékozással szolgáló főbb intézkedési pontokat. Jelenti, hogy az adományokért beküldött 144 kérvény elbiráltatott; közli a kiállítás megnyitása s az «Örökimádás» hivatalos közlöny ügyében tett intézkedéseket. A pénztári könyv bemutatott. Ft. *Demény* Dezső kir. várpalotai káplán urnak a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavaz az intencziók kezeléséért. *Szent István ünnepe táján kongresszus lesz, melyen részt*

vesznek az Oltáregyesület igazgatói és elnöknői a vidékről is.

Választmányi gyűlés 1900 márczius 12-én. Jelen voltak: Kánter Károly apát-plébános, igazgató, örgróf Pallavicini Edéné elnöknő, Kiss Aladárné másodelnöknő; Felmayer Vilma, Selmayer Károlyné, Ghyczy Ida, Cziráky Lujza grófnő, özv. Kürthy Antalné, Török Hermína grófnő, özv. gróf Korniss Miklósné, Zichy Kray Irma grófnő, gróf Zichy Nándorné, Vécsey Eszter bárónő, özv. Heinrich Ferenczné, Orczy Thekla bárónő, báró Vécsey Józsefné választmányi tagok. — A gyűlés szokás szerint a legfölségesebb Oltáriszentség látogatásával kezdődött. Igazgató bejelenti, hogy a főegyházmegyei hatóság a lap szerkesztésére jóváhagyólag határozott s egyuttal a lap szerkesztőjét az egyesület másodigazgatójává nevezte ki.

A választmány elhatározza, hogy küldöttség által fogja Ő Eminenciáját, Magyarország bibornokhercegprimását fölkérni arra, hogy az egyesület kiállítását ünnepélyesen megnyissa. Az igazgató bemutatja és hivatalosan átadja azon értéktárgyakat, melyeket az Örökimádás templomára többek ajándékozásából gyűjtött. A gyűlés köszönetet szavaz Kohl Medárd prelátusnak, ki 455 koronát juttatott misestipendium czimen az egyesületnek, Szelnár József műkertésznek ki a Szentségimádás alkalmával az oltárt virágokkal diszítette, Riegler papír- és írószer-gyár részv.-t.-nak a kiállítási nyomtatványok adomá-

nyozásáért, Kiss Aladárné másodelnöknőnek a kiállítás előkészítésében szerzett érdemeiért. Intézkedik a kiállításra szóló meghívók szétküldése felől. Igazgató előadja a Szent-Vincze-Egyesület kérelmét, hogy saját céljaira bőjt V. vasárnapján a székes-főváros templomaiban rendezendő gyűjtést az Oltáregyesület tagjai eszközölni sziveskedjenek; a választmány a balparti templomokban a gyűjtés rendezésére báró Vécsey Eszter választmányi tagot kéri föl, ki a választmány megbizását buzgó készséggel elfogadja. A választmány végül a templomszerelésekhez való vászon, csipke és selyem megrendelésre a fölhatalmazást megadja.

Terjesztői gyűlés márczius 19. A legméltóságosabb Oltáriszentség látogatása után Kánter Károly apát-plébános igazgató megnyitja a gyűlést, melynek elején «Krisztus Követésének» IV. fejezetéből a 3. szakaszt olvassa föl, majd lelkes szavakkal emlékezik meg a nap szentjéről, szent Józsefről, ki az Euch. védők elsői közül való s kinek az egyesület céljaival rokon volt élethivatása, a mennyiben Krisztust imádva gondozta, ruházta s neki lakást és ott-hont nyújtott, kinek égi dicsőségben nyert jutalma képezi saját megjutalmazásunk zálogát. — Örgróf Pallavicini Edéné Ő Nagyméltósága nevében kéri a gyűlés tagjait, hogy a kiállítás alkalmával a fölügyeletet elvállalni sziveskedjenek; kéri továbbá a tagokat, hogy az egyesületi lap terjesztését hathatósan eszközöljék, minek megkönnyebbitésére gyűjtő-

ivek bocsájtatnak rendelkezésükre. A kiállítás megnyitása ideje hivatalosan tudtul adatván, a belépti jegyek szétosztásra kerülnek. Végül a szentgyakorlatok alkalmával teendő intézkedésekre hoz a gyűlés üdvös határozatokat.

***

A budapesti közp. Oltáregyesület

évi bevételeinek és kiadásainak kivonata 1899. évi június hó 1-től 1900. évi február hó 28-áig.

Bevétel: Pénztári maradvány az 1898-1899. évről (158 frt $\frac{5}{10}$ kr.) = 316 kor. 01 fil. Rendes tagok évi járuléka 10169 kor. 38 fil. Résztvevők járuléka 1151 kor. Jótevők adománya 231 kor. 30 fil. Hagyományok 131 kor. 68 fil. Takarékpénztári kamatok 91 kor. 34 fil. Perselypénz 79 kor. 27 fil. Vezérkönyvekért 511 kor. 78 fil. Bizományi áttatossági könyvekért 175 kor. 88 fil. Házbérre adományok 2320 kor. 75 fil. Örökimádás templom alapjábólí térítmény 1673 kor. 50 fil. Alapítványos szentmisékre 1100 kor. Istenítiszteleti kiadás térítménye 46 kor. 50 fil. Adományok néhai özv. Cziráky Jánosné grófnő ő excája koszorujára 70 kor. Helyi bevételek 183 kor. 63 fillér. Szentmise intentiókra: Mélt. és főtszt. Meszlényi Gyula püspök urtól 1438 frt 50 kr. + 251 frt 70 kr. = 1690 forint 20 kr. = (3380 kor. 40 fillér) — 1438 kor. 40 fillér = 4818 korona 80 fillér. Mélt. és főtszt. Dr. Kohl Medárd pápai prelátus urtól 345 korona 80 fil. + 414 kor. = 759 korona 80 fillér. Hattala Ede plébános 10 korona. Dovanszky Ede plébános 40 korona. Varga Mihály plébános 20 korona. Kramps János főesperes 40 korona, Gethl Ottmár segédlelkész 2 kor. Nogáll László plébános 10 kor. = 52 korona. Szentmise inten-

tiókra 48 korona. Főösszeg: 24,000 kor. 62 fillér.

Kiadás: Vászonra 1896 kor. Egyházi öltönyök selyemszöveteire 8408 korona. Egyházi öltönyökért 148 kor. Egyházi öltönyök készítéséért 77 kor. 50 fillér. Egyházi cdényekre 966 korona. Nyomdának 671 kor. 30 fil. Könyvkötőnek 57 korona 40 fillér. Személyi kiadásokra 640 korona. Házbérre 2778 kor. 60 fil. Bizományi imakönyvekért 56 kor. 02 fil. Posta és bélyegekre 143 kor. 96 fillér. Istenítisztelet alkalmával assistentiáért 182 kor. Néhai gróf Cziráky Jánosné elnök ő excája végtisztelete alkalmából 328 kor. Szállítási költségekre 31 kor. 76 fil. Ujévi ajándékok 36 kor. Értesítő előfizetése és térképért 16 kor. Különféle kiadásokra 296 kor. 10 fil. Helyi kiadásokra 150 kor. Takarékpénztárban és készpénzben 7117 korona 98 fillér. Főösszeg: 24,000 korona 62 fillér.

Budapesten, 1900. évi február hó 28.

Gábler Lajos Pál.

***

A budapesti közp. Oltáregyesület

rendes tagjaitól 1899 november első felében befolyt díjak.

Kozma Berta 2 korona, Czih Vilma 2 korona, Kubesch Katalin 2 korona, Szabó Mária 1 korona, két régi tag 2 korona, Kovacsics Teréz 60 fillér, Ellenbacher Adél 4 korona, Rosenbaum Lujza 4 korona, Ballon Erzsébet 4 kor., Ballon Eleonora 1 korona, Bali Istvánné 3 kor., Kirják Lujza 40 fil., Charamza Francziska 2 kor., özv. Palócz Mihályné 2 korona, Niessenberger Irma 4 kor., özv. Matheidesz Istvánné 10 korona, Nepper Paula és Eleonóra 24—24 fillér, özv. Heinrich Ferenczné 40 korona, Tömöry Károlyné 4 korona, Weber Éva 2 korona, Járossy Nagy-Enyedről

2 korona, Belényesy Ágnes 1 korona 8 fillér, Kozma Erzsébet 2 korona, özv. Várady Károlyné 4 kor., Török Hermin grófnő 4 korona, Miczka Jánosné 1 kor., Miczka Mária 1 kor., özv. Obbholczer Györgyné 48 fillér, Unger Berta 4 kor., Uray Irma 2 korona, Uray Sarolta 2 korona, Horváth Istvánné 1 korona, Deák Istvánné 2 korona, özv. Baráth Lajosné 2 korona, Szórád Mária 60 fil., özv. Fleck Károlyné 40 fillér, Mukrauer Anna 2 korona, Merkl Mária 4 korona, Ferencz Teréz 1 korona, Ferencz Ilona 1 korona, Halmai Margit 40 fillér, Dr. Eröss Gyula 4 korona, Hodobay Antónia 24 fillér, Varga Ágoston 2 kor. 20 fillér, Cseplák Amália 2 korona, Wider Erzsébet 2 korona, Csiz Rozália 2 korona, Teleky Tits Lajosné 4 kor., Ádám Katalin 2 korona, Ádám Mária 1 korona, Cserne Janka 2 korona, Novák Terézia 1 korona, Bacher Mária 2 kor., Schmidt Éva 24 fillér, Nothelfer Erzsébet 24 fillér, Ziegler Mária 40 fil., Marlog Julianna 24 fillér, Marlog Anna 24 fillér, Marlog Francziska 1 korona, Marlog Terézia 30 fillér, Haber Terézia 24 fillér, Ostheimer Anna 64 fillér, Pif Teréz 24 fillér, Marlog Anna 30 fillér, Marlog György 24 fillér, Gabeli Teréz 24 fillér, Brandhuber Borbála 24 fillér, Brandhuber Anna 24 fillér, Gabeli Anna 24 fillér, Ostheimer Mária 24 fil., Haber Mária 4 korona, Metzger Teréz 2 korona, Tix Mária 40 fillér, Gabeli Francziska 60 fil., Munz Mátyás 80 fil., Metzger Rozália 24 fillér, Marlog Francziska 24 fillér, Keszler Anna 60 fil., Ostheimer Francziska 2 korona, Keszler Mária 24 fillér, Riholm Mária 40 fillér, Riholm Mária 24 fil., Riholm Anna 24 fillér, Metzger Anna 24 fil., Rádler György 24 fillér, Rádler Terézia 24 fillér, Eschler Erzsébet 24 fil., Gutmann Rozália 24 fil., Ruzs Borbála 40 fil., Rádler Teréz 40 fil.,

Rádler Mihály 24 fillér, Marlog Anna 24 fillér, Gödl Erzsébet 24 fillér, Guth Teréz 60 fillér, Bálában Teréz 30 fil., Herrmann Mária 24 fillér, Puk Erzsébet 24 fillér, Fix Katalin 24 fillér, Neubrand Teréz 24 fillér, Gábeli József 40 fillér, Gábeli Rozália 24 fillér, Brandhuber Teréz 64 fillér, Marlog Teréz 24 fillér, Schuck Rozina 24 fillér, Marlog Gáspár 24 fillér, Radovics Rozália 24 fillér, Stocker Mária 24 fillér, Marlog József 84 fillér, Marlog Mária 24 fillér, Huber Mátyás 60 fillér, Schmidl Márton 30 fil., Turek Borbála 24 fillér, Gábeli Teréz 24 fillér, Horn Teréz 24 fillér, Tuschek Mária 24 fillér, Gábeli Teréz 24 fillér, Rádler Antal 24 fillér, Marlog Éva 24 fillér, Herrmann Mária 24 fillér, Stocker János 24 fillér, Tintenberger Teréz 24 fillér, Engert Anna 24 fillér, Neubrend Sebestyén 24 fillér, Keszler József 24 fillér, Eugert Anna 24 fillér, Gábeli Katalin 24 fillér, Rádler Rozália 24 fill., Schuck Terézia 24 fillér, Keiner Rozina 2 korona, Klinsky Leopoldin 2 korona, Müller Mária 24 fillér, Müller István 24 fillér, Effinger Eleonóra 24 fillér, Kroli Katalin 24 fillér, Schek Mária 24 fillér, Szelmayer Károly 4 korona, Szelmayer Mária 2 korona, Szelmayer Irma 4 korona, Szelmayer Gizella 2 korona, Szelmayer Sarolta 4 korona, Huber Jozefa 2 korona, Gaugusch Anna 2 korona, Frits Etelka 2 korona, Schwindt Fanni 4 korona, Elchinger Jozefa 1 kor., Wirth Anna 2 kor., Rosinger Erzsébet 4 korona, Gutteinsz Anna 6 korona, Karácsonyi Ignáczné 6 kor., Karácsonyi Róza 4 korona, özv. Cubicska Jánosné 60 fillér, Gőz Mária 4 korona, Ihász Dénes 2 korona, Gubicska Róza 60 fillér, Szüki Antalné 60 fillér, Britcska Jánosné 60 fillér, Duschl Vilma 2 kor., Lipták Zsuzsanna 2 korona, Szedlák Anna 4 korona, Kubics Anna 4 kor.,

Ghyczy Ida 10 korona, Hegyessy Flóra 20 korona, Herzer Ilona 4 korona, Herzer Mária 4 kor., Oppenrieder Mária 2 kor., Oppenrieder Henriette 2 korona, Oppenrieder Emilia 2 korona, Gosztony Kálmánné 10 kor., főt. Heisz Mátyás pléb. ur által Felső-Szénégetőről 20 korona, Birkl Róza 2 korona, Wéber Rozália 2 korona, Linzenpoltz Karolin 2 kor., Kaunäter Katalin 2 korona, Matzek Borbála 2 korona, Fallenbüchl Katalin 2 korona, Haszmann Rozália 2 korona, Weiszer Katalin 2 korona, Schill Paula 2 korona, Karkis Istvánné 2 korona, Karkis Malvin 4 korona, Zubriczky Józsefné 4 korona, Pasztirik Mária 2 korona, Radics Erzsébet 2 korona, Rózsay Valéria 2 korona, Kolozsváry Emma 2 korona, Vrábel Mária 1 kor., Kalviny Mária 50 fillér, Jóri Mária 80 fillér, Szméskó Mari 40 fillér, Hajdu Mari 40 fillér, Láng Erzsébet 40 fillér, Szláma Ilona 40 fillér, Kocsis Katalin 40 fillér, Kocsis Mari 40 fillér, Bendék Ilona 40 fillér, Bendék Verona 40 fil., Sztancsik Katalin 40 fillér, Bálsz Katalin 40 fillér, Ripp Teréz 40 fillér, Pázsigyka Erzsébet 40 fillér, Kányik Mária 40 fillér, Kocsis Katalin 40 fillér, Kajdácsi Mari 40 fillér, Ulicska Verona 40 fil., Horvát István 40 fillér, Zsebenka Verona 40 fillér, Ulicska Ilona 40 fillér, Kalvin Ilona 40 fillér, Calvin Anna 40 fillér, Horvát Anna 40 fillér, Bosnyák Borbála 40 fillér, Pelikány Mari 40 fillér, Gázdik Katalin 40 fillér, Beles Mari 40 fillér, Szabeber Katalin 40 fil., Vrábel Erzsébet 40 fil., Sztaskó Ilona 40 fil., Calvin Éva 40 fillér, Borbély Károlyné 1 kor., Pozdeg Györgyné 40 fillér, Mäder Jánosné 60 fil., Kálmán Istvánné 1 kor., Beliczky Jánosné 80 fillér, Kancsár János 70 fillér, Kohut Ilona 70 fillér, Hornyák Etel 50 fillér, Spóna Anna 24 fillér, Sumájer Karolin 1 korona, Kurimszky Anna 4 korona,

Presinszky Erzsébet 1 kor., Presinszky Róza 1 korona, Trapp Teréz 1 korona, Kálmán Györgyné 40 fillér, özv. Tuszovszky Gyuláné 2 kor., özv. Lubinszky Györgyné 2 korona, Melcher Mária 1 korona, Melcher Teréz 1 korona, Martinek Tekla 4 korona, Zöllner Jozéfa 24 fillér, Kővári Gizella 24 fillér, Koch Julianna 24 fillér, Marasztóni Mária 24 fillér, Gervay Luiza 2 korona, Z. Anna 24 fillér, Balázs Sándorné 2 korona, Farkas Anna 1 korona, Marinovics Szilárdné 2 korona, Páska Mihályné 5 kor. Páska Mária 5 korona, Katona Anna 1 korona, Dánczer Aloizia 4 korona, Zelliger Etelka 1 korona, Steirer Ilonka 2 korona, Zelliger Anna 2 korona, Dants Anna 4 korona, Kramarik János 2 kor., Kramarik Borbála 2 kor., Sillek Szidónia 4 korona, Lafrankó Károly 4 korona, Lafrankó Károlyné 4 korona, Metz Irma 4 korona, Pimperl Györgyné 2 korona, Pischoff Róbert 2 kor., Bielesch Emma 1 korona, Kaiser Antal 1 korona, Kaiser Antalné 1 korona, Klár Klára 1 korona, Trattner Antalné 1 korona, Hermann Lászlóné 4 korona, Schmalhoffer Ferenczné 2 korona, Bagó Fanni 2 korona, Krátz Anna 2 korona, Lassányi Gyuláné 40 fillér, Getső Ignáczné 2 kor., Getső Irén 2 korona, Bliczner Mari 1 korona, Bintér Emma 2 korona, Jekl Terézia 1 korona, Szabó Mihály 1 kor. 20 fil. Boros Jánosné 1 korona, Bors Terézia 2 korona, Gaube Antalné 1 korona, Garbe Teréz 1 korona, Göbe Krisztina 1 korona, Havranek Albertné 1 korona, Klekner Anna 4 korona, Földi Ádám 2 korona, Berger Gizella 4 korona, Gáspárovszky Augusztina 2 korona, Lukácsi Lajos 4 korona, Somogyi Róza 2 korona 20 fillér, Horváth Ferenczné 2 korona, Horváth Ferencz 1 korona, Száraz Jánosné 2 korona, Cserne Klára 2 korona, Kocsis Katalin 2 korona, Cserne Ede

2 korona, Pintér Anna 1 korona 52 fil.
 Hacher István 6 korona, özv. Wladik
 Antalné 2 korona, Egedy Ilona 2 kor.,
 Piek Mariska 2 korona, Éberling József
 2 korona, Éberlingné Eugenia 2 korona,
 Felsmanné 2 korona, Dittrich Károlyné
 4 korona, Schvay Böske 2 kor., Forcher
 Adolf 4 korona, Buch Anna 2 korona,
 Parizek Teréz 1 korona, Gergely Vilma
 2 korona, Szarka Hermin 2 korona,
 Grosz Erzsébet 2 kor., Tihanyi Laura
 2 korona, Batyák Károly 2 korona, Imre
 Róza 2 korona, Kurma Anna 2 korona,
 Leinstein Anna 1 korona, Fahrneck Jó-
 zsef 2 korona, Krajicsek Mária 2 kor.,
 Pientok Anna 2 korona, Ladányi Mag-
 dolna 4 korona, Szokol János 2 korona,
 Bosko Mária 60 fil., Erdélyi Zsuzsánna
 1 korona, Vas Julianna 24 fillér, Jung-
 mayer Valburga 1 korona, Mussard
 Francziska 2 korona, Muha Mária 10 kor.,
 Főtiszt. Bósz Emil tagillemények fejé-
 ben Jobbágyiról 4 korona, Sármár Mária
 Hird 2 korona, Sármár Kornélia 2 kor.,
 Schwarczwalder Terézia 24 fillér, özv.
 Kürthy Antalné 4 korona, Lizicska Mari
 2 korona, Merki Anna 1 korona, özv.
 Rudnyánszky Ferenczné 20 kor., Schnee
 Konstancia 2 korona, Cziráky Luiza
 grófnő 4 korona, gróf Csekonics Endréné
 40 korona, Császár Zsófia 2 korona,
 Főtiszt. Bányai pléb. úr által a zimányi
 hivek tagsági díja 6 korona 96 fillér,
 Igaly Francziska 2 korona, Hufnagel
 Gizella 1 korona, Schwarcz Józsa 2 kor.,
 Szabó Erzsébet 2 korona, Lukács Anna
 24 fillér, Török Kálmánné 2 korona,
 Török Kálmán 2 korona, Szalay György
 1 korona, Szalay Györgyné 1 korona.
 Raiky Zsuzsánna 2 korona, Kürthy Ist-
 vánné Szőke M. 4 korona, Pisztory
 Viktor 6 korona, Tóth Lajos 2 korona,
 Tóth Lajosné 2 korona, Radics Ferencz
 1 korona, Radics Ferenczné 1 korona,
 Főtiszt. Kaprinay János pléb. úr által

Pólyihól 12 korona, Visnyai Borbála
 2 korona, Dauda Mária 2 korona, özv.
 Méhes Gyuláné 4 korona, Benus István
 4 korona, Kozma Teréz 2 korona,
 Socker Teréz 30 fillér.

(Folytatása következik.)

***

A buzgalomnak, melylyel külföl-
 dőn a katolikus hivek lelkei az Oltári-
 szentségért élnek, élénken bizonyító
 jele azon irodalom, a melyet ez világ-
 szerte megteremtett. Mint a vallásos
 élet és tevékenység egyik kiváló tük-
 rére, ama számos folyóíratra hivatko-
 zunk, melyek az összeköttetés szálait
 a legkülönbözőbb állapotúak ottho-
 nába juttatva, mindannyiukat egy kö-
 zös érdeklődés és törekvésbe fűzik
 össze, így alkotva meg ama szerve-
 zeti elevenséget, mely az eszmék és
 tapasztalatok kölcsönös és gyors köz-
 lésével siettetni a szent cél általános
 megvalósulását. A mennyiben ked-
 ves olvasóink ezen mozgalmak iránt
 bővebben érdeklődnek, mint a meny-
 nyit azon kivonatos tudositások nyuj-
 tanak, miket e helyt közölni fogunk,
 ajánlhatjuk a következő folyóiratokat:

Altarblumen. Eucharistische Mo-
 natsschrift zum Lob u. Preis des
 allerheil. Altarsakramentes. Heraus-
 gegeben v. A. Reiners. Passau. —
 Ára 1 márka.

Emmanuel. Monatsschrift für das
 Volk zum Preise des Allerheiligsten
 Altarsakramentes. Organ der Erz-
 bruderschaft der ewigen Anbetung.
 Herausgegeben von den Vätern vom
 allerheil. Sakramente in Bozen. —
 Ára 1 kor. 40 fill.

Paradiesesfrüchte. Monatsblätter zum Preise des allerheiligsten Altarsakramentes. Herausgegeben von der Benedictiner-Abtei St. Meinrad. St. Meinrad, Indiana, Amerika. — Ára sh. 1'00. — Megrendelhető B. Herder, Wien, I., Wollzeile 33. könyvkereskedés útján.

Pelikan. Monatsschrift für das Volk zum Preise d. allerheil. Altarsakramentes. Herausgegeben von J. Künzle. Lindau. — Ára 1 márka 20 fill.

Tabernakel-Wacht. Monatsblätter zum Preise des allerheil. Altarsakramentes. Herausgegeben von Joseph Blum. Dülmen. — Ára 2 márka 40 fill.

Annales du Tres Saint Sacrement. Bulletin de l'archiassociation de l'adoration perpétuelle. — Ettezbek-Bruxelles. — Ára 1 frank.

Buletino de' santi tabernacoli ossia dell'arciassociazione dell'adorazione perpetua e delle chiese povere. Roma Via Nomentana 4. — Ára 1 lira.

Emmanuel. Official monthly of the Priests' Eucharistic league and the Apostolic Union. — V. Vagner O. S. B. St. Meinrad. Indiana. — Ára 50 cents.

Annales of the Association of Perpetual Adoration. — Convent of Notre Dame, West Rittenhouse Square Philadelphia, PA. — Subscription price of Annals — twenty-five cents a year.

Sanct Norbertus-Blatt. Zeitschrift zur Förderung kathol. Lebens, zugleich Organ der euchar.-charitativen Vereine, Bruderschaften und Werke in Österreich. — Ára 3 kor.

Das gute Kommunionkind. Zeitschr. für Erstkommunikanten. Redigiert v. J. Schmitt. Passau. — Ára 50 fill.

Az örökimádás intézményei.

Levonni az eget a földre s a földet úgy rendezni be, mint a mennyországot Isten rendezte, hogy ezen merész, lángelmétől is nagy tervezet, a siralom völgyét a szent béke paradicsomává varázsolja, ez emberi erőt fölülmuló vállalkozás. És mégis megküzd vele az Istent szerető lélek. Mert mi nehéz, mi lehetetlen a szeretetnek?

A szeretet az örökimádást, az égnek emez előjogát igyekszik beleilleszteni a mulandóságba: s kifejlesztvén a lelket, versenyre kél az églakóival, mert megengesztelő dicséretével azon van, hogy betakarja a bűnök határait, tultegyen a gonoszságon, nagyobb hévvel dicsőítve Istent, mint a hogyan a pokol a bűnökkel bántalmazni tudja.

A merre Krisztus szeretete átvonul, kellemétől elváltoznak a lelkek s karjaiba hullva, egyenkint vallják: «Örökre tied!»! A szeretet öröknek ígérkező hűségében szívszorongva érzi a bántalmakat, mik a választott isteni Jegyest illetik s áhítatának aczélos kitartásával, mint pajzs kerül eléje, hogy őt befedezze, a vétkek nyilzaporát fölfogja. Sirva fakad mások

bűne fölött; esengve tiltakozik: «ne bántások őt»; s midőn a vétkeket megakadályozni nem képes, vezeklő szeretetével a meghántott Krisztus szívére önmagát helyezi gyógyító balsamul.

Ez mennyország a földön, mert örökimádás az idő mulandóságában és megengesztelő vigasztalás a siralom-völgyében.

***

Az akoimeták.

A folytonos és szakadatlan imádás szinte az ember természetfölötti tulajdonságaiból származik. Krisztus kijelentései, melyeket a folytonos imádságról s az éjjeli virrasztásról tett, nem maradhattak a keresztény életben eredménytelenek, sőt látjuk, hogy mintegy a zsidóknál szokásos és a keresztények életébe is átment többszöri imádkozás a nap és éj folyamán az örökös imádat előkészítette. Mi több, a pogány vallásnak is megvoltak többszörös nappali, sőt éjjeli imáidőjei. Vegyük a régi Egyiptom valóságos szokásait és az iráni papokat. A 118 zsoltárnak a babyloni száműzetéskor élt szerzője vallja magáról, hogy nemcsak hétszer napjában, de éjjel is dicséretet mond az Urnak. A megváltás időszakában pedig már egyre főnségesebb példákat látunk szemeink előtt. A szent Szűzanya imában virrasztja az éjszakákat. Jeruzsálemben pedig a Szentírás tanúsága szerint «vala egy Anna nevű próféta asszony, Fanuel leánya, Aser nemzetségéből, ki igen előhaladott napjaiban... és nem távozik a templom-

ból, böjtölésekkel és könyörgésekkel szolgálván éjjel-nappal». (Luk. 2, 36.) Az irás tanubizonyosága Krisztus bemutatásakor ezen lelket ért boldogító jutalomban mintegy odamutat, hogy a Megváltó, a virrasztó imát kedvelő Isten minek fejében adja majd a rendkívüli kegyelmeket. Születése is már az éji virrasztás imájakor ment végbe s az angyali örömhír is a virrasztó pásztoroknak jutott. Az Üdvözítő pedig sokszor emlékezett meg a folytonos imának szükséges voltáról s hogy azt virrasztással kell egybefoglalni. Minden vele rokonszenves szívben zsonganak nyugodni nem engedő szavai: «Szükség mindenkor imádkozni és meg nem szünni». (Luk. 18, 1.) «Vajjon Isten nem tesz-e igazságot az ő választottainak, kik *éjjel-nappal kiáltanak hozzája*». (Luk. 18, 7.)

«Virraszszatok velem.» (Mt. 26, 38.) «Figyeljete, vigyázzatok és imádkozzatek.» (Márk. 13, 33.) «Amit pedig nektek mondok, mindenkinek mondom: Virraszszatok!» (Márk. 13, 37.) «Ébren legyetek, minden időben imádkozván.» (Luk. 21, 36.) És az Üdvözítő örök igazságainak visszhangjai az apostolok ugyanigy intik a keresztényeket a lelkiélet tavaszának zsöngéit: «Minden imádsággal és könyörgéssel esedezzetek mindenkor lélekben, ugyanazért virrasztván minden állhatatossággal és könyörgéssel.» (Efez. 6, 18.) «Szüntelen imádkozzatek.» (I. Thes. 5, 17.) Midőn pedig a sasszárnyalásu és sasszemű szent János evangélista túl a felhőkön egészen Isten trónjáig lát, így ír az imádó négy élőlényről: «És nem volt nyug-

tok éjjel és nappal mondván: Szent, szent, szent a mindenható Uristen, a ki volt és vagyon és eljövendő». (Jel. 4, 8.) Tehát a pogányok szokásai az ember természetéből folyónak, az ó-törvény üdvösnek, az új szükségesnek s az örök boldogság törvénye dicsően megvalósultnak bizonyítja a folytonos éber imádást. Azért már az apostolok első kereszteltjei felől így szól a bizonyosság: *«Állhatatosak valának az apostolok tanításában, a kenyérszegés közösségében és az imádságokban».* (Ap. cs. 2, 42.) Ezen szellemből eredt az egyházi zsolozsma-órák nappali és éjjeli beosztása, melynek betartásában különösen a IV. században keletkezett remeteszerzetesek s ezek nyomán a többi összabályzatu rendek jeleskednek. — A keresztény áhitatának élete soha meg nem szakadt, hanem az imádság ébresztette benső buzgalom továbbra is égve maradt a munka folyamán, sőt a szendergés idején is úgy, hogy míg egyrészt mondhatták magukról: *«Én alszom ugyan, de szívem ébren van»*, addig a munka és álom közeit a tényleges imádság töltötte ki. — A szerzetesrendek azonban a munka és álomnak ezen megszakítását időhöz kötötték és sűrűbben gyakorolták.

A tökéletesedés ösztöne innen még csak egy lépésre készítette a buzgólkodókat és megszületett az akoimeták, azaz a nem-alvók rendje. E rendet szent Sándor († 430 körül) alapította. Az emberiség második bölcsőjének tájain, ott, hol az Eufrát csöndes vízfodrai játszadoznak a meleg verőfényben, ott valósította meg azt a

szent tervet, hogy ne szakadjon meg Isten dicsérete az emberi ajkakon. Szerzetesrendjét karokba osztotta, melyek három egész hat csoportot alkottak, melyek a nap világánál ép úgy, mint az éj magányában egymást fölváltva és sorrend szerint váltakozva a templomban zsolozsmát énekeltek és imádkoztak. Mennyire kedves és vonzó volt az intézmény hatása az emberekre s mily áldásos siker képében adta meg Isten onnan fölülről szentesítő jóváhagyását, kitűnik abból, hogy az eufrátparti zárdá benépesítése után csakhamar a császár városában, Konstantinápolyban emelkedtek e szerzet házának filiai, hogy ott, hol az emberi gonoszság a legnagyobb szokott lenni, a fővárosban, Isten méltó kárpótlást nyerjen az örökös dicséretben. Szent Sándor halála után szűk lett a hely az Isten dicséretében versenyző seregnek s mert mind számosabban vágytak ajkaikat s lelkeiket az Ur szüntelen magasztalásával megszentelni, Sándor utóda, János apát az újabb jelentkezők befogadására Konstantinápolytól félórányira egy sokkal nagyobb zárdát épített, mely Irenarion név alatt ismeretes. A harmadik apát, szent Marczel († 484 előtt) rendjének gyarapodtán örömmel, teljes megnyugvással gyönyörködhetett. Az örökös imádás eszméje egyre jobban hódított, annyira, hogy Fl. Studius birodalmi konzul is azok sorába vágyott, kik a világtól elszakadva, Isten dicsőítésének élnek. Ez 463-ban magában Konstantinápolyban egy óriási nagyságu zárdát épített, melyet ké-

sőbb nevével Studion-nak nevezték el s melyben a szerzetesek száma gyakran az ezret is túlhaladta. Ezen Studion-ház után az akoimetákat studitáknak is szokták nevezni. Az örökös imádás eszméje tehát ugyszólván egy keletű a kereszténységgel s már a régi időben ily elterjedett és nagytekintélyű intézménynek volt megalapítója és föntartója.

Az Oltáriszentség az ő szentjei között.

Nagy az Isten és dicséretes; piczinyke gyermek az Isten és gyönyör-édes-kedves. Ne tekintsük most őt, mint hatalmas uralkodót, hanem mint gyermeket az Oltáriszentségben. S ha ő, a picziny, szeretetreméltó gyermek édes szeretetével meghódította szívünket, siessünk, versenyt keressük őt. Keressük őt szentjei között. Hol lesz, ki találja meg őt? Az, a ki a gyermek legkedvesebb helyén, az anyai karok közt keresi, az ott őt meg is találja. Bizony ugy van! Az édes Jézus az Oltáriszentségben valóban oly állapotban van, mint a gyermek, engedi magát kézzől kézre adatni, néma, mint a gyermek, édes és vonz, mint a gyermek, türelmes, mint a kedves

gyermek, nagy Istennek picziny az alakja, őrzik, szeretik, gondozzák, mint a gyermeket, fehér gyolcsra fektetik, mint kincsöket óvják, szívükön ringatják, énekelnek neki édes énekeket... igen, ő olyan, mint a gyermek! Azért, midőn őt szentjei közt keressük, megtaláljuk édes anyja enyhe karjain szunnyadva. Kivel is kezdhetnénk az Oltáriszentség szentjeinek sorozatát, mint az édes Szűzanyával, most, midőn május közeledtekor föl kell ékesíteni azt a Szűzanya képet, melyet szívünk közepében őrizünk. Az Egyház is oly közelinek tanítja az Oltáriszentséget a Szűzanyához, hogy annak zsolozsmáiban himnuszait ezzel a záradékkal fejezi be: «Jesu tibi sit gloria, qui natus es de Virgine; dicsőség Jézusunk neked, ki a Szűztől születél».

De mégis szomorúság is vegyül ez örömbel! Az a viszony az Oltáriszentség és a Szűzanya közt, egy nagy könyvre való anyagot ad még az együgyű embernek is, hogyan lehessen tehát e felől csak oly rövid megemlékezéssel beérni?...

Krisztusnak az Oltáriszentségben jelenlevő teste és vére a Szűzanya teste és véréből vétetett. A Szűzanya volt Krisztus teste és vérének első és legméltóbb szentségháza, monstranciája és cibóriumja. A Szűzanya volt ez isteni test és vér első ismerője és imádója. A Szűzanya Krisztus után e test és vér első föláldozója és bemutatója. A Szűzanya e megdicsőült test és vér első birtokosa. A Szűzanya az egész örökkévaló-

ságon át Krisztus legtökéletesebb imádója. A mennyiben a gyermek a gyermekiség czimén mindenkor birtoka és tulajdona a szülőnek, ezért az Oltáriszentség a Szűzanya tulajdona és birtoka. Ő általa nyerte az emberiség a test és vérrel egyesült Istent, tehát ő az Oltáriszentséggel az egész emberiség jótevője. Ő ápolta legméltóbban e testet, midőn azt, mint anya, táplálta. Ő legtisztább kezekkel érintette s legszeretőbb szíven melengette annak tagjait. Saját kezével font és szőtt ruhába öltöztette.

Ő volt a legméltóbb áldozó, midőn az Istennek adott testet Istennel együtt magához vevén visszanyerte.

Ő az Egyház papjainak királynője, kit Krisztus testének, vérének kezelői nagyasszonyuk gyanánt tisztelnek és szeretnek. Az ő gondviselése adja az őt tisztelő gyermekeinek a papi hivatást s az ő kegye őrzi meg őket a fölszentelés szellemében.

Ő készíti elő a buzgó áldozókat s az ő közbenjárása édesget a gyakori szentáldozásra. Az Oltáriszentség mellől ő sohasem hiányozhatik. Anyai szemepárja gyönyörrel terül pillantásával az Oltáriszentségre s hozzá kell fordulnunk, ha a szentséget minden tiszteletlenségtől megóvni akarjuk. Ő gondoskodik, hogy a jámbor lelkek utravaló gyanánt nyerjék az Oltáriszentséget, az égi vándorút utolsó fordulójánál. Ő oktat ki leghivebben a szent titkok ismerete felől s az ő szeretete közvetíti a testi-

lelki egyesülést az Oltáriszentséggel. Az ő lelke, hű lélek, szerető és odaadó lélek, gondoskodik, hogy az Oltáriszentségnek tiszta legyen otthona, látogatott a tartózkodó helye, a szivekben enyhe és meleg pihenő helye, mert ő vezet hozzá kezünkkel fogva imádásra, ő veti meg szívünkben a kis Jézuska pihenő ágycsészéjét. Ő jóságos, ő kedves jó anya, az Oltáriszentség anyja. Őt dicsérje mindezekért az imádók serege, tisztelje védasszonyul, mennyei vezetője gyanánt, meg ne feledkezzünk róla soha, se a látogatások, sem a szentmise, sem a szentáldozásnál, vegyük, fogadjuk mintegy az ő karjaiból a hozzánk lebecsátkozó édes Jézuskát; legyenek tiszta ajkaink csókjai ép oly édesek az isteni kisednek, mint az övéi, szívünk dobogása ép oly közvetlen és erőteljes érette. Legyen nekünk is igaz anyánk az Oltáriszentség Szűzanya, Mária!

Jelmondás gyanánt álljanak itt a Szűzanyának az Oltáriszentségre vonatkoztatható szavai:

A *szentáldozás* után mondjuk ő vele: «Magasztalja az én lelkem az Urat és örvendez lelkem az én üdvözítő Istenemben, mert megtekintette az ő szolgálójának alázatosságát, ime, mostantól boldognak hirdetem engem minden nemzedék, mert nagy dolgokat cselekedett nekem a Hatalmas, kinek szent az ő neve; és az ő irgalmassága nemzedékről nemzedékre száll az őt féltőkön. Hatalmas dolgokat cselekedett, az ő karjával elszélesztette a szívök szándékában kevélykedőket, levetette a hatalma-

sokat a fejedelmi székből s fölmasztalta az alázatosokat; az éhezőket betöltötte jókkal és a gazdagokat üresen bocsátá. Oltalmába vette Izraelt, az ő szolgáját, megemlékezvén irgalmasságáról, a mint szólott atyáinknak: Ábrahámnak és az ő ivadéknak örökre». (Lukács 1. 46.)

A *szenséglátogatásban* Jézusra vonatkoztatva: «*Ime, mi bánkódva kerestünk téged*». (Lukács 2. 48.)

Intelmül, hogy Krisztus sugalmazó szavát kövessük: «*A mit nektek mond, cselekedjétek!*» (János 2. 4.)

Az Örökimádás temploma.

A midőn a vallásos élet java virágkorát élte, midőn a szivek buzgó sarjadzása annyi és oly szép, erővel teljes intézményben nyert alakot, még azon boldog időben, midőn világszerte uralkodott az áhitat szelleme, még akkor sem ért senkit sem az a páratlan dicsőség, hogy emlékét Örökimádás templomával koronázzák meg. Erzsébet magyar királynőnek tartotta ezt fenn az isteni Gondviselés. Az Örökimádás templomának gondolata mennyei Szeráfként örökké virraszt egy sziven döfött legjobb királyné testi romjai fölött. Bizonyítja, hogy bár a szabadság czimén sokan egyre mélyebben süllyednek a pogányság sötétjébe, a katolikus világ egyre halad, fejlődik, szépül és gazdagodik

fényben, gondolatokban, alkotásokban. Az Örökimádás temploma egybeköti, szent frigyre lépteti a katolikust a magyarral, a vallás megdönthetetlen alapkövére emeli és örökíti a magyar «ősi erényt», az uralkodók tiszteletét, a nép és nemzet hűségét. Az Örökimádás temploma legszentebb záloga lesz e szent viszonyoknak s ebben hazánk főnnállásának. Az Örökimádás temploma az Ur szent békéjének csöndjével örök emléke leszen azon megbékülésnek és egyetértésnek, melyet király és nemzet között Erzsébetünk, engesztelő királynőnk szelleme teremtett. Szent a szobor, melyet a nemzeti kegyelet szent érzelmekkel alkot, szentebb a sir és koporsó, mely porait őrzi, szentebb a templom, a mely lelkének emléke, de legszentebb az által, hogy benne, e békitő szellemhez illően, a legszentebb Szentséget, az örökös szent imával engesztelik meg az országért. Azért tisztán áll előttünk az igazság: az Örökimádás templomának ügye fontosabb, mint az Erzsébet-szoboré, mélyebben ragadja meg lelkünk indulatait s magasabb körbe vonja a nemzetet ideáljaival, közelebb helyezi szent örökéhez: a vallásosság és hazaszeregethez.

Ne lankadjon, éledjen és fokozódjék tehát a buzgalom, mely annak létrejöttét sietteti. Célunk az legyen, hogy *ugyanakkor, a midőn a lehulló lepel föltárja a magyarok szemének Erzsébet királynőnknek szobrában megörökített alakját, szólaljon meg az «Örökimádás-templom» harang-*

jának ércz-szava, mely a templom fölszentelésére hívja az ünneplő ország nagyjait.

Az adományok gyűjtését évi, havi adományokkal könnyítsük. Egyesületek gyűlései, társaságok ne oszoljanak szét e célra való gyűjtés nélkül. Állítsunk perselyeket mindenütt, a hová befolyásunk eljuthat. Rendezzünk ünnepélyeket az «Örökimádás temploma» javára.

MŰVÉSZET

az Oltáregyesület szolgálatában.

Ércztárgyak ékítése. Kehely, áldoztató kehely, urmutató, mint érczből készült műtárgyak, művészi kidolgozása kiváló figyelmünket érdemli. A műizlés itt is igyekezzék a Szentiséghez illőt alkotni, ha készít és választani, ha vásárol. A műtárgy értékét nemcsak a fém nemes voltától, a jelképes ékítéstől beltartalmától, az építés és rajz arányos voltától nyeri, de legfőképp az egyes részek összhangzó ékítésétől. Ezek között nevezetesebb eljárások: az érczfölület finomítása, fényesítés, halványítás (mattirozás), karczolás (gravur), edzés, gépkarczolás (guillochirozás) által; az ércz színezése, páczolás, fehérítés, sárgítás, aranyozás, ezüstözés stb. útján; a színolvasztás email (zománcz) készítésé-

vel, a betétmunkák minők a kérgezés, tausch, niello, tula; a fölrakott munkák, ilyen a filigran, az ékszerész munkák, drágakövek és gyöngyök befoglalásával. Ezen különféle munkák adta ékitmények kellő helyen és arányban s mindenekfölött uralkodó egység és összhanggal való alkalmazása adja és növeli a műtárgy művészi értékét és becsét. Ezen munkák ismertetésére ismételve visszatérünk.

IRODALOM.

Dr. Schlör Alajos: *Elmélkedések az evangélium egész tartalma fölött.* Magyarosította és kiadta: Nogáll László kétegyházai (Békésmegye) plébános. Három nagy kötet: I. kötet lapszáma: 608 oldal. II. kötet lapszáma: 574 oldal. III. kötet lapszáma: 568 oldal. Elmélkedések száma: 469. A három kötet ára: füzött példány 12 kor. vagy 18 intentio. Remek díszkiadás 30 kor. Másodrendű díszkiadás 21 kor. 60 fill. vagy 32 intentio. Rendes kiadás egész vászonkötés 17 kor. 60 fill. vagy 26 intentio. Rendes kiadás félvászonkötés 14 kor. 60 fill. vagy 21 intentio. — Schlörnek neve sokkal nagyobb, semmint, hogy műveit ajánlani szükség volna. A vallásos élet föllendülésére kiváló eredménnyel hatnak az elmélkedő könyvek. Schlör elmélkedései

gyakorlatiak, az igazságok mélyén járók, a gondolatok erőben gazdagok, a lelki élet érzelmeit sokoldalulag ébresztők, keresetlenül egyszerűek és a közönségestől mégis messze járók, változatosak, közvetetlenek, kerekdedek, a terjengősséget kerülők. Ajánljuk mindazoknak, kik az elmélkedésben nem annyira gyakorlottak, hogy kellő anyaggal rendelkezve, azt alkalmasan kezelhetnék.

Mutatványul nyújtjuk az Oltáriszentségről szóló harmadik elmélkedés első pontját:

HARMADIK ELMÉLKEDÉS.

Az Isteni lelkieledel hatása.

Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentséget lelkünknek eledelül szerette. Hogy ezen lelkieledelnek jelességét megismerjük és az utána való vágyakozást fölébreszszük magunkban, fontoljuk meg *hatásait* mind *a lélekre*, mind *a testre* nézve.

Első pont. — A zsoltáros (22. 5.) így imádkozik: «*Megkentéd olajjal fejemet; és az én kedvet adó poharam mily jeles*». Ily szent elragadtatást eláruló szavakkal csak az örvendezhet, ki a csodálatraméltó Oltáriszentség titkára tekint. Ugyanis ezen szentség a *léleknek* nemesak kegyelmet ad, melyet az olaj jelent, hanem magát a kegyelem Szerzőjét, ki magát neki ajándékozza. Más jelentősége van annak, midőn a lélek magáról elmondhatja: *Én kegyelmet tatáltam az Ur előtt.* (I. Móz. 6. 8. 18. 3.) mint az igaz Noéről, Ábrahámról írva van; és ismét más jelentősége van annak, midőn a lélek magát az Urat megtalálta és fölkiálthat: «*Az Ur az én örökségem és kelyhem része*». (Zsolt. 15. 5.) Az Oltáriszentségnek a mi lelkünkben legfőbb hatása az,

hogy minket a lehető leggyorsabban egyesít Istennel. Minden természies egyesülés közt a legszorosabb egyesülés az, mely az ételnek egyesülése a testtel, annak lényegévé változván át, ki az ételt magához veszi. Hasonló módon egyesül Krisztus a mi lelkünkkel úgy, hogy a lélek Ő benne és Ő a lélekben marad! igen, mi is átváltozunk Jézus Krisztussá és bizonyos értelemben vele egy testté, egy vérré leszünk, *concorporei et consanguinci Christi*, mint jeruzsálemi szent Cirill mondja. Ő még többet mond, t. i. hogy mi mintegy második Krisztussá leszünk. *Christi facti sumus*. Oly hatalmas átalakító hatással bír a mennyei eledel, a melyet eszünk, hogy önmagával hasonlóvá teszi azokat, kik magukhoz veszik. Erre maga Isten tanította szent Ágostont, mondván neki: «*Én eledele vagyok a nagyoknak; növekedjél és enni fogsz engem; és nem te fogsz engem magaddá átváltoztatni, miként a testi eledel, hanem te fogsz átváltozni olyanná, mint én*». Mily csodálatosak, oh Uram! a te szavaid! Te és én egygyé leszünk; igazán bámulatraméltó dolog. Ki foghat meg ilyest? Tehát az én Urammal és Istenemmel egyesülök és Ő én bennem marad és én Ő benne, tehát nem annyira én élek, mint Krisztus én bennem. Nincs mitől félnem, ha a világ ellenem föltámad, ha a pokol ellenem föllázad, ha a természet a szenvedélyek táborával ellenem indul. «*Dominus illuminatio mea, et salus mea, quem timebo? Dominus protector vitae meae, a quo trepidabo? Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum, quoniam Tu mecum es*». (Zs. 26.) Meg lévén győződve azon isteni erőről, melyet ezen szentség a lélekbe önt, szent Ciprián a Decius császár alatt történt borzasztó üldözésben, mely oly sok keresztényt birt hitszakadásra, semmi eszközt sem ajánlott oly

hathatósan, mint az Oltáriszentség vételét. Az Oltáriszentség valóságos fegyver a hitért való harcban. És ezen szentségnek vétele fölébreszti és fölgyulasztja a hívők bátorságát. *Idoneus non potest esse ad martyrium, qui ab Ecclesia non armatur ad proelium, et mens deficit, quam recepta Eucharistia non erigit et accendit.* És szent Ágoston szent Lőrincz levitának legyőzhetetlen lelki bátorságát, kit égő szénre fektettek, az Oltáriszentség gyakori és méltó vételének tulajdonítja, midőn írja: *In illa ergo longa morte, in illis tormentis, quia bene manducaverat et bene biberat, tanquam illa escasaginat, et illo calice inebriatus, tormenta non sensit.* Ha tehát még mindig oly gyöngék vagyunk az erkölcsben, oly kislelkűek a szenvedésben, oly gyávák a kísértésekben, az onnan van, mert mi amaz isteni eledelt, mely oly sok vértanút szült, nem azon hittel, nem azon szerető vágygyal vesszük magunkhoz, melylyel az első keresztények és minden szentek. Ugyanis az Ur mondá egykor szent Brigittának: Én úgy bánok az emberekkel, a mint ők bánnak velem. A kinek van, adatik és bővelkedik; a kinek pedig nincs, azaz nem használja, attól az is elvétetik, a mi je van.

***

A Szent-István-Társulat kiadásában megjelentek:

Örömesztendő, azaz Nagy jubileumi bucsu az 1900. szentévben. Alkalmoszerű tanítások és áhítatos könyörgések gyűjteménye. (Az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével.) Ára 40 fillér.

Római zarándokkönyv. A magyar ember utmutatója az örökvárosban. Irta: Vetési. Ára 24 fillér.

Jubileumi kalauz, vagyis: Utmuta-

tás az 1900-ik évi jubileumi bucsu elnyerésére. Szerkesztette: Halnekkamp György. Ára 16 fillér.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai

1899. évben.

Antal Erzsébet, ifj. Barabás József Nagy-Pöse, Bernáth Judith, Butzkó Anna Török-Szt-Miklós, Baranyi Anna Árokszállás, Bakcsi Katalin Jászberény, Bichler Zsófia, Berecz Erzsébet Boos, Bodó Teréz Budapest, Bozó Rozália Lelesz, Banka Julianna Török-Szent-Miklós, Bencze István Kétegyháza, Csuka Angyél Árokszállás, Csányi Verona Jászberény, Csik János Budapest, Czéh Veron, Gyöngyös-Pata, Csipak Erzsébet Temesvár, Czakó Zsuzsanna Lieze, Doross Mária Szalonna, Doroszlói Anna Rum, Frisch Teréz Szent-Elek, özv. Fejedelem Gy.-né szül. Kiss Mária Zalkad, Fidler Magdolna, Fisser Zsuzsanna Selmezbánya, Fidler Terézia Máriafalva, Fülöp Borbála Jász-Mihálytelek, Farkas Mária Lieze, Gójás Anna, Grádl Katalin Budapest, Gecso Borbála Szendrő, Guht Terézia Szent-Iván, Garger Mária Strém, id. Gilicze Anna Temesvár, Görög Katalin Török-Szent-Miklós, Gombár Julianna, özv. Hudak Andrásné, Hirt Anna, Hosszú Zsuzsanna Bököny, Haklik Andrásné Jánk, Harsányi Károly Aszaló, Herczek Ferencz Patta, Herczek Mária Patta, id. Juhász Vera Temesvár, Kátics Tekla Szent-Elek, Kis Margit Árokszállás.

Szerkesztő: Kutschera József.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,
a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója,

**Budapesten,
VII., Rottenbiller-utca 6a.**

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és körhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

Állami Ipar- és felsőbb leányisko-
lák szállítója.

Kezdet és kész női

kézimunkák,

új eredeti modellek és hozzá min-
den szükséges anyag nagy vá-
laszték, kitűnő minőségben és leg-
olcsóbb árakon.

BERGER ÉS FEISZINGER

IV., Korona-utca 4. sz.

== Szervita-palotával szemben. ==

Saját rajzműterem és előnyomda.
Ujdonság, selyemfényű kötő- és
hímzőfonalak.

KOROMPAY MÁRTON

bádogos és érczmű vállalata.

Alapított 1859.

Alapított 1859.

Elvállal:

torony- és tető-fedést, épület-csatornázást, fürdő-
szoba és vízvezeték-berendezést. Minden e szak-
mába vágó munkálatokat jótállás mellett eszközöl.

Javit és ujonnan készít mindennemű diszműveket.

Budapest, IV. ker., Molnár-utca 9. szám.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntetve: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

*Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára*

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

*Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák
berendezéséhez szükséges tárgyaimat a leg-
jutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben,
nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika
és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.*

*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

*Szentszobrokat, csillárokat, cibo-
rium és kelyheket. Fall és oltár-
gyertyatartók és oltárlámpákat.
Monstranciák, stáció-képek,
oltárok, Urkoporsókat stb.
Nagy választék arany, ezüst és
selyemhímezésekben, valamint
hímzett egyházi ruhákban.*

*Régi ruhák javítását, valamint
kelyhek, ciborium, montran-
cia, oltárlámpák, oltárgyertya-
tartók megerősítését vagy
megaranyozását elvállalom és
olcsón készítem el. Képes ár-
jegyzéket és költségvetést kívá-
natra bérmentve küldök.*

